Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 993 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 28 ԱՊՐԻԼ 1887 (Ն. Տ.) 10 ՄԱՅԻՍ 1887 — 16 ՇԱՊԱՆ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՄԷՆՔ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԱՆՄԱՍ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԴԻՊՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ԲԵՐԵԼ, ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Ղալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԿԱԴԱԳԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՄԷՆՔ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	գահեկան արծաթ	160
» »	Վեցամսեայ	» »	80
» »	Չորսամսեայ	» »	40
Դուռս արտաքոյ	»	»	
Թղթատարով տարեկան		»	240
Դուռս արտաքոյ համար եւ տեղական			
Թղթատարով վեցամսեայ		»	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Քրոնք		56
» »	Վեցամսեայ	»	28

Դուռս գրկուած լրագրոց մասնաւոր ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան գրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 28 ԱՊՐԻԼ, 1887

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ՄԱՑԻՍ 3 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 7 ՄԱՅԻՍ.)

ՕՐՈՒԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. Բէյղրայի լրագրաց մէջ հրատարակեալ կառավարական զեկուցումը կը պատասխանէ Նորթ Տէյլի Նիւզ-ին, որ կըսէր թէ Ռուսիա և Աւստրիա կանխաւ համաձայնած էին Պոսնա-Հէրսէքի գրաւման համար։ Աւստրօ-մաճառ կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ այս ասութիւն հիմ չունի։ Աւստրիա, Պերլինի վեհաժողովէն առաջ, ո՛չ մէկ տէրութեան հետ համաձայնած էր Պոսնա-Հէրսէքի նկատմամբ։ Հետաքրքրաշարժ է իմանալ թէ ինչպիսի պաշտօնագրաց վրայ կը հիմնէ Պիզմարք Իշխանի պաշտօնական թերթն իւր այդ ծանրակիռ յայտարարութիւն։

—Հապահ գործակալն ի Փիլիպէ կը պնդէ թէ տեղւոյն անգլ. հիւպատոսը քաղաքական հացկերոյթի մը մէջ ըսած էր սա խօսք, (զոր անգլ. Կառավարութիւնն հերքեց Խորհրդարանին մէջ.) «Պուլկարական ապստամբութիւնը դաս «մը պիտի լինի ռուս ժողովրդեան, որ «ինք ևս պիտի ապստամբի, և պիտի «խորտակէ հսկայն որ կը ճնշէ իւր վը«րայ։ Ռուս ժողովուրդն այնպէս պի«տի տիրանայ ազատութեան։»

—Սպանիա ևս ոտից կոխուն մը ձեռք բերաւ Կարմիր Մոլու եղերաց վրայ։ Մասովայէ վար, Հապէշաստանի մօտ, Սօմալիներու և Տանքալիներուն եղերաց վրայ, ծովախորշ մը գնուեցաւ ընկերներէն Սպանիոյ հաշուոյն, ձեռամբ սպանիացի սպայի մը, 125,000 Ֆր.-ի փոխարինութեամբ, և պիտի ծառայէ իբրեւ կայարան արեւելեան ծովերը գացող սպանիական նաւուց։

—Բեդերսպուրկէ կը ծանուցուի թէ մայիսի մէջ քաղաքական նոր դատաստան մը տեղի պիտի ունենայ։ 1883 դեկտ.-ին, գաղտնի ոստիկանութեան պետ Սուտէյքին գնդապետին սպանան պատճառաւ, 23 ամբաստանեալք պիտի դատուին։ Նոյն ոճրին առթիւ ամբաստանեալ ուրիշ 37 անձինք դատի չպիտի ենթարկին, այլ Կառավարութիւնն անոնց դէմ վարչական տնօրինութիւններ ի գործ պիտի դնէ։

—Վենա, 4 մայիս. Պուլկարիոյ մասին Բ. Դրան և Ռուսիոյ բանակցութեանց վրայ որոշ տեղեկութիւն չկայ։ Ստոյգ բան մը եթէ կայ, սա է թէ Ռուսիա բացարձակապէս կը պահանջէ Պուլկարիոյ արդի կառավարոյց անկումն և անոնց կուսակցութեան մերժումը պուլկարական խնդրոյն կարգադրման մասնակցելէ։ Միւս կողմէ, Կ. Պոլսոյ պուլկար գործակալ Պ. Վուլքովիչ յայտներ է Բ. Դրան թէ պուլկարական խնդրոյ ո՛և է լուծումի որ համաձայն չլինի Պուլկարիոյ շահուց և անկախութեան՝ խստիւ պիտի մերժուի։

—Պ. Կաթկովի Մոսկովսկէ Վեդոմոսթէ ղրագրոն Պերլինի թղթակիցը կը գրէ հետեւեալը. «Գերմանիոյ բոլոր ոյժերուն և զինուորական բոլոր միջոցներուն չարժական վիճակի մէջ դրուելն յառաջ կը տարուի ամենափոր անհաւատալի պիտի համարուէր եթէ չլինէր ստոյգ և յոյժ վտանգաւոր։ Ոչ ապաքէն օրուան խնդիրն է Հայրենեաց պաշտպաններուն կարգին մէջ դասել է Գերմանիա գտնուող չորրոտանիներն ու թռչուններն։ Հռենեան գաւառաց մէջ, գերմանական զինուորական իշխանութեանց հրամանաւ, կը վարժեցնեն մեծաքանակ բազէներ (չոգէ) և ճուռակներ (փէրէ), որպէս զի համար թղթաբեր աղաւնիներն։ Որովհետեւ Ֆրանսայի զինուորական իշխանութիւնը թղթաբեր աղաւնիներու միջոցաւ հաղորդակցութեան եղանակը փչակել և զարգացնել կարիսատի անընդհատ, Գերմանիոյ մէջ շատ գոհունակութեամբ կը դիտուի զինուորական իշխանութեանց աչալրջութիւնն, որը թղթաբեր աղաւնիներուն դէմ գերմանական հայրենիքը պաշտպանելու միջոց մը գտան, որ հպարտութիւն կ'ազդէ Գերմաններուն։ Ուրիշ նորութիւն մը այն է որ յառաջապահներու ծառայութեան համար շուներ գործածելու օգտակարութիւնը դիտուած է, և քանի մը տեղեր արդէն կ'աշխատուի շուները վարժեցնել յառաջապահական գործողութեանց։ Այս շուներ պիտի կրթուին՝ զինուորական հետախուզութիւնները ընելու, լրտեսութիւն ընելու, և Աստուած գիտէ դեռ ևս ի՞նչեր։ Խօսք կայ թէ սոյն օգտակար կենդանիք պիտի համարուին ու արձանագրուին, և մինչեւ իսկ նոր տեսակ զօրահանդէս մը պիտի կատարուի, հանդիսապէս (*) աչքէ անցուցնելով այս շուներ։ Կը թուի թէ ի մօտոյ պիտի տեսնենք շնական զինուորագրութիւն և շնական յառաջխաղացութեան հրաման։ Եւ ոյոյ պիտի տեսնենք պահեստի շուներ և Լանդվէրի, կամ վերջին կարգի պահեստի շուներ, որք պիտի կրեն համաձեւ վզնոցներ և գուցէ պատուանշաններ ալ։ Ինչպէս կը տեսնէք, նոր հորիզոններ կը բացուին գերմանական քաղաքակրթութեան համար։»

—Խնամակալութեան մէկ Ռոյտը կը պատուիրէ որ պուլկարական նաւախումբը պատերազմական վիճակի մէջ դրուի։ Որովհետեւ Պուլկարիա նաւային սպաներ չունի, խնդիր է թէ Խընամակալութեան այս հրաման ի՞նչպէս պիտի գործադրուի։

—Կը ծանուցուի թէ Ռուսճուքի կառավարիչ Պ. Մանդով (վերջերս վիրաւորուած ի Պուքրէշ) հրաժարեր է, և ժամանակ մը Պուլկարիայէն դուրս պիտի ապրի, Գերմանիոյ մէջ։

—Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ, Պ. Տէրբէդիս, Սպանիոյ ափրիկեան դրաւման վրայ հարցման մը պատասխանելով, ըսաւ թէ Մատրիտի Կառավարութեան գրաւել ուզած կէտն Իտալիոյ գաղթային շահուց ու գործողութեանց չրջանակէն դուրս է։

—Կայսրն իւր գերդաստանով ի հարաւային Ռուսիա ուղեւորութիւն մը ընել որոշած չլինելով, ռուս զօրախմբեր սկսած են գրաւել երկրին այդ կողման բոլոր երկաթուղեաց գծերը։

—Պելգրատէ կը հեռագրուի թէ Թագաւորն ու Նախարարները կը պնդեն որպէս զի գահաժառանգ Իշխանը Ռայ ի Պելգրատ, և մօրը Նաթալի Թագուհւոյն հետ չերթայ Խրիմ։—Սերպիոյ նախարարական տաղնապին նրկատմամբ ալ կը հեռագրուի. «Տագնապը կը շարունակէ. կուսակցութեանց պետերուն անձնական թշնամութիւնը կը գժուարացնեն խառն նախարարութեան մը կազմութիւնն, ըստ փափաքանց Թագաւորին։»

—Սալէդդա զօրավար Հապէշաստանի ծովային պաշարումը սա կերպիւ ծանոյց. «Պաշարման ենթարկուած է Տիւֆնէֆն կղզւոյն դիմացի կէտն մինչեւ Անֆիլա գտնուող (Կարմիր Մոլու) եղերքն։ Հապէշաստանի կամ Հապէշաց հետ ամեն վաճառականութիւն կամ հաղորդակցութիւն արգիլուած է սոյն ծովեզրի վրայ։ Արգելքին միտ չդնող ամեն նաւ պիտի դրաւուի, և պիտի ենթարկի յատուկ դատարանին որ պիտի հաստատուի Մասուայի մէջ, և որ նաւուն կամ անոր պարունակութեան վրայ որոշում պիտի տայ միջազգային իրաւանց համեմատ։»

—Փարէ իրագէկ լրագրին Փարիզի մայիս 6 թուով խմբագրականի մը մէջ կը հարցնէ թէ պաշտպանողական դաշնագիր մը կնքուած է Ռուսիոյ և Ֆրանսայի միջեւ։

—Վերջին լրոց նայելով, Դելդայի ապստամբք յաղթական են, և Բեսպուլի պաշտպանութեան համար զօրք դրէթէ մնացած չլինելով, Էմիր Ապտիւր-Բահմն Խանի մայրաքաղաքն իսկ ի վտանգի կը հարարուի։

—Թայմսին Կ. Պոլսոյ Թղթակցին տեղեկութեանց նայելով, Մուխթար փաշա Դահիրէէ դրեր է Բ. Դրան թէ, ամեն բան տեղւոյն վրայ քննելով իւր ստացած ծանօթութեանց համեմատ, անգլ. իշխանութիւնը միտք չունին Եգիպտոսէ քաշուելու, հակառակ ամեն հաւաստեաց զորս կուտան օտար Տէրութեանց։ Մուխթար փաշա կը յարէ թէ ինք ամեն հարկաւոր միջոցներ ձեռք առած է՝ եգիպտացի զօրքերը դնելու անգլիականներուն տեղ, և այսու լաւագոյնս պահպանելու բարեկարգութիւնն ու խաղաղութիւնը Նեղոսի եղերաց վրայ։

—Պ. Շնէյդլէ, ֆրանսական կառավարութեան տնօրինութեամբ, բիչ մը ժամանակ հանդիստ պիտի ընէ, և յետոյ ուրիշ տեղ մը պաշտօն պիտի վարէ, մինչեւ որ, ծառայութեան պայմանաժամուն լրանալովն, որ մօտաւուտ է, հանգստեան թոշակաւ գործէ քաշուի բոլորովին։

(*). «Շնահանդէս» ըսել կ'ուզէ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռիխարտ Վակնէրի, հանդուցեալ Բեյրեյի գերման երաժշտին հրաշակերտին՝ Լէնկրէնի՝ ներկայացումն ի Բարիզ՝ դադրեցաւ, հակագերման ցոյցի մը պատճառաւ։ Պ. Լամուռէօ, որ կազմակերպած էր այս ներկայացում, թէև ֆրանսացի երաժշտասիրաց կողմէ դիմահատեալ, չուզեցաւ հակագերման խռովութեանց պատճառ լինել, կամովին հրաժարեցաւ ներկայացումները շարունակել։

—Թայմս կիսանայ Բէրլինէ թէ Զինաստան մնող Միսիոնարաց անցագիրը այսուհետեւ պիտի ստորագրուին ոչ թէ Ֆրանսայի կողմէ, ինչպէս ցարդ, այլ այն դեսպանութեանց կողմէ որոց հպատակ են։ Այս եղանակաւ, Զինաստանի Կառավարութիւնը կը դադրի զնիրանսա նկատելէ միակ պաշտպան կաթոլիկութեան և Միսիոնարութեանց ի Զինաստան։

—Քալիֆորնիայէն մինչեւ Մեքսիկա վերջերս տեղի ունեցած երկրաշարժներու միջոցին, լեռ մը խորտակուած է, փուլ անելուն ամպեր կազմելով։ Աւելի քան 40 քառ. կիլ տարածութեամբ լեռ մը 20 վայրկենի մէջ ցամքեր է։ (Մէկ կիլ = 10 մէտրօ)։ Հողը ճեղքուած է ուրիշ տեղ մը, եւ ցամաք վայրերէն ջրոյ խոշոր սիւներ բարձրացած են։

—Ալլաս-Լոռէնէն ֆրանսական հրպատակներու արտաքսումնք կը շարունակին։

—Ռումանիոյ Թագաւորը մայիս 6ին Եաշ հասաւ ներկայ գտնուելու տեղւոյն Նորաշէն մայր եկեղեցւոյն բացման հանդիսին։ Հանդիսաւոր ընդունելութիւն մը գտաւ, հակառակ ընդդիմադիր կուսակցութեան յայտարարութեան, որ ժողովուրդը կը հրաւիրէր չը դիմաւորել Ն. Վեհափառութիւնը։

—Իռլանտական ծայրայեղ կուսակցութիւնն ի Միաց. Նահանգս՝ կը պատրաստուի եղեր ուժանակով նոր դաւեր ի գործ դնել Անգլիոյ մէջ, Թագուհւոյն գահակալութեան Յոբելեանին առթիւ։ Նիւ-Եորքի լրագիրը կը պահանջէն որ Ամերիկայէն յեւրոպա պայթուցիկ նիւթերու գաղտնի առաքմունք արգիլուին, ինչպէս որոշած է Նիւ-Եորքի նահանգային խորհրդարանին մէջ։ «Առաջին միջոց մը պիտի լինի այս, կ'ըսեն, պատժելու համար բարեկամ ազգի մը (Անգլիոյ) դէմ պատրաստեալ դաւադրութիւնները։

—Վանքուվէր կղզեաց (Բանտատ, Վիքտորիա) ածխահանքերուն մէջ պայթում մը տեղի ունենալով, 150 գործաւորք թաղուեցան, որոց ազատումն անյուսալի է։ Զի բոլոր հանքը կրակ առած է։

—Մայիս 3ին ի Քրքով տեղի ունեցաւ 1741ի բոլոնական Սահմանադրութեան հրատարակման տարեդարձն։ Եկեղեցեաց մէջ յատուկ պաշտօն կատարեցաւ ի ներկայութեան խուռն բազմութեան։

—Պ. Պերթլօ, Ֆրանսայի հանրային կրթութեան նախարարն, (որոյ իր ձեռքայիր ուղեւորութիւնը ծանուցած ենք,) դոհ եղած է ձեռքայիրցիներուն և Քապիլներուն տրուած կրթութենէն։ Արաբ և Քապիլ տղայք բաւական յառաջդիմութիւն ըրած են, կը կըրթուին ֆրանսական մեթոտներով, դասախօսութեամբ ֆրանսացի ուսուցիչներու և ֆրանսական վարժարաններու մէջ կրթուած բնիկ ուսուցիչներու։ Ոչպէս զի բնիկ աշակերտաց կրօնական ընդունութիւնն չդպչի ֆրանսական կրթութիւնը, բոլորովին չեզոք և աշխարհական կրթութիւն մը կը տրուի անոնց։ Քապիլները ձէպայիրցի Արաբներէն աւելի հրութեամբ կընդունին ֆրանսական կրթութիւնը։ բայց Արաբք աւելի ուշիմ են։ Նախարարը պիտի զբաղի նաև Քապիլուհեաց կրթութեան փափուկ խնդրով։

—Իտալիոյ խմբագիր Պ. Պրէնն դատ բացաւ, տպագրիչ Ռիճուէլ ընկերութեան դէմ, տետրակի մը հրատարակման համար յորում կամբաստանուէր իբրեւ համախոհ և գործակից Ֆենիանների խռլանտական յեղափոխական և ոճրագործ Ընկերակցութեան։ Տպագրիչը չէր կրնար տետրակին հեղինակին անունը տալ, քանի որ հեղինակի անուն չէր դրած, և չկրցաւ ապացուցանել Պ. Պրէնոնի դէմ տետրակին մէջ ըսուածները։ Պ. Պրէնոն ալ երդմամբ հաստատեց թէ իրեն դէմ գրուածները ստութիւն են, թէ ինք բնաւ յարաբերութիւն չէ ունեցած Ֆենիանների հետ՝ գիտնալով թէ Ֆենիան են։ Դատաստանը դատապարտեց տպագրիչ ընկերութիւնն 500 անգլ. ոսկի տուգանք վճարելու Պ. Պրէնոնի, ճանչնալով թէ սորա դէմ ուղղեալ ամբաստանութիւնն չեն ապացուցուած։ Պ. Պրէնոն տուգանք ստացած էր նաև Պ. Սմիթէ, նախարարէն որ Երեսփ. Ժողովոյ Վարչի բարձր պաշտօնը կը վարէ, և որ պիտի է Լոնտոնի տպագրիչ և գրավաճառ ընկերութեան մը, որոյ դէմ դատ կը բանար Պ. Պրէնոն, իբրեւ դէմ հրատարակեալ համանման ամբաստանութեան մը համար։ Պ. Սմիթ, իւր նախարարական և քաղաքական բարձր դրից և զբաղմանց բերմամբ, չուզեց դատի բռնուիլ Պ. Պրէնոնի հետ, եւ դրամ վճարելով, բարեկամաբար կարգադրեց խնդիրն։ Իսկ Պ. Բառնէլ եւ պաշտօնակիցը եւս քան զեւս եռ կը կենան Թայմսի դէմ դատ բանալէ։

—Սպանիոյ պահպանողական կուսակցութիւնը կուզէ արգիլել արդի ազատական նախարարութիւնն, ընդ նախագահութեամբ Պ. Սակասդայի, պաշտօնապէս ծանուցանելէ Ֆրանսայի թէ Սպանիա պիտի մասնակցի 1889ի Ֆրանսական Արուեստահանդիսին։ Ֆէ-ֆէ պահպանողական թերթն «Հանրական Պատերազմ» խորագրով յօդուած մը կը հրատարակէ, որ կ'ըսուի թէ պահպանողական կուսակցութեան ամենէն ազդեցիկ անդամոց կարծիքը կը յայտնէ, և յորում կը բացատրուի սա կարծիքը թէ «Առաջիկայ հանրական պատերազմը պիտի լինի մենամարտ մը ֆրանսական Հանրապետութեան և միապետական Եւրոպիոյ մէջ տեղ, և այս անխուսափելի մարտին նոր՝ նչալի հանրական հետեւանքը պիտի լինի Միապետութեան վերահաստատումը Ֆրանսայի մէջ։»

—Ռնգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյ վերջին նիստերուն մէջ վերատին ջերմ և երկար վիճաբանութիւնք տեղի ունեցան Բառնէլեանց դէմ Թայմսի մէջ նոր հրատարակութեան առթիւ։ Պ. Բառնէլի պաշտօնակից Պ. Տիլլոն յայտարարած լինելով թէ Բառնէլեանց դէմ Թայմսի ամբաստանութիւնք անհիմն են, Թայմս յատկապէս Պ. Տիլլոնի դէմ յօդուած մը հրատարակեց, չանալով ապացուցանել թէ համախոհ և գործակից եղած է ոճրագործ Իռլանտացիներու։ Պ. Տիլլոնի բարեկամք բողոքեցին խորհրդարանին, նկատելով Թայմսի հրատարակածն իբրեւ բռնաբարում խորհրդարանական առանձնաշնորհմանց, և պահանջեցին որ Թայմսի Տնօրէնն Երեսփ. Ժողովոյ առեանն հրաւիրուի, իւր ասութիւններն ապացուցանելու համար։ Այս պահանջման ոյժ տուաւ Պ. Կլատսդոն։ Բայց Կառավարութիւնն, իւր իրաւագէտ պաշտօնէից կարծիքն առնէ յետոյ, յայտարարեց թէ Թայմսի հրատարակութիւնք խորհրդարանական առանձնաշնորհմանց բռնաբարում չեն, եւ թէ դիրենք վիրաւորեալ համարող երեսփոխանք կրրնան դատ բանալ Թայմսի դէմ, և թէ Կառավարութիւնն այս դատին ծախքը պատրաստ է վճարել, գործը դիւրացնելու համար։ Բայց խորհրդարանական քննութիւն մը արագ և անմիջական եղանակ մը պիտի լինէր ստուգելու թէ Թայմսի ասութիւնք ճշմարիտ են թէ ոչ, մինչ դատարանին ներկայացեալ այսպիսի գործ մը եօթն-ութ ամիսէն հաղիւ կրնայ դատուիլ։ Բայց ժողովոյ մեծամասնութիւնը Կառավարութեան իրաւունք տուաւ, և Թայմս նորէն ջուրին երեսն ելաւ։

—Անգլ. Կառավարութիւնն որոշեց դնել Միլտոն բանաստեղծին տունն, Պրբլինկէմիր գաւառին մէջ, և հոն հիմնել մուսէոն մը ի յիշատակ Թագուհւոյն Յոբելեանին։

—Ի Պելգրատ մայիս 1ին նոր կռիւ մը տեղի ունեցաւ ամբոխին և ոստիկանութեան մէջեւ։ որ զինուորական օգնութեանց կարօտեցաւ քարերով և չիչերով իւր վրայ յարձակող բազմութիւնը ցրուելու և բարեկարգութիւնը վերահաստատելու համար։ Ոստիկանութիւնը կուզէր միջամտել՝ զիրար ջարդել սպառնացող ինքնօրինականներն և Օրանճեաններն հանդարտեցնելու համար։

—Պերլին, 7 մայիս. Պերլինի լրագիրը Վոսիշէ Զայտունգ Թատերերգին է Բարիզ ներկայացման արդելումը կը նկատէ բարոյական նուաստութիւն մը Ֆրանսական դահլիճին համար։ Նոյնպէս Զայտունգ կ'ըսէ թէ այս արդելք տարութեան նշան մ'է Ֆրանսական Կառավարութեան կողմէ, և թէ ո՛չ մէկ Տէրութիւն մարդն կընայ անցուցնել դաշնակցել Տէրութեան մը հետ, որոյ վարիչ չիրանակները կը հպատակին ամբոխի լուծին։ Վոսիշէ Զայտունգ կը վախնայ թէ Ֆրանսայի ամբոխն այսուհետեւ պիտի բաղարերուի յառաջ մղելու իւր ցոյցեր ընդդէմ Գերմանիոյ։

—)(13)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ ՈՐԴԻ

ԱՅՐ-ԿԻՆՆ

(ՊՈՏԱՍԻԱՆԻ ԱՌ Պ. ՀԱՆՐԻ ՏԻԵՎԻԼ)

Ուստի խառնուրդները կը չարուանկեն և կ'սպառանն կա՛մ Աստուծոյ որդիները խոնարհեցնել, կա՛մ Կայէնի ցեղը բարձրացնել։ Այն ատեն Տէրն, իրենները պաշտպանելու համար, երկնից սահանքը կը բանայ և զամենեսին կը խեղդէ, ի բաց առեալ զնոյ, նրա երեք որդիքն ու երեք հարսերը։ Աստուծոյ ընդունած առաջին, ճշմարիտ և միակ ընտանիքն տապանին մէջ կ'ապաստանի, որ վրիժառու ջուրց վերայ տատանող երկրորդ Եդեմ մ'է, հետեւելով այն կենդանիներն, որք յաւիտեան պիտի հպատակին իրեն։ Եւ որովհետեւ ինչ որ միանգամ եղած է, ա՛լ չարունակ կ'ըլլայ այն կամ այն ձեւով, Կայէնեան սերմը պիտի գտնուի ի Քամ, որ, երբ խաղաղութիւն կը կնքուի և ցամաքը կ'երեւի, հայրը կը նախատէ, և անիծուելով կը վանուի։ Անկից պիտի սերի այն ցեղն, զոր միշտ գժուարին եղաւ և պիտի ըլայ միշտ հաճախանեցնել, այն է Ծեր Աստան, որ օր ըստ օրէ կը նուազի, մինչդեռ Ցաբէթ, մեր մատաղ Եւրոպայի հայրն, Սեմի տաղաւարաց մէջ կը բնակէր։

Այն վարկենէն սկսեալ Աստուած, որ խոստացած է ալ ևս բոլոր մարդիկն ի միասին չի ջնջել, կը բաւականանայ իւր ընտրեալները պաշտպանելով եւ ուսուցանելով։ Նաւապետաց ձեռքն է որ պիտի հիմնուի մարդկային ընտանիքը վերջնական հիմերու վրայ, զորս ոչ ոք պիտի կարենայ խախտել այլ ևս, առանց ինքզինքն, իրենները ու ուրիշները փոանգի ենթարկելու. այն ատեն Մովսէս պիտի հաստատէ «մարդն Աստուածով ընդ Աստուծոյ եւ յԱստուած» աւանդութիւնն իւր պատուիրանաց մէջ, որք խոստութեան, բարոյականի, վերջապէս խղճի անխախտելի բարաւորն պիտի ըլլան, խղճի, որ մարդուն ներքին Եդեմն է։ Այն միջոցին, վրիժութեան ճշմարտութեանց աւանդապահ այս փոքրիկ խումբին չուրջն ու ընդդէմ կը ծնին կեղծ քաղաքակրթութիւնք, կը մեծնան, կը փայլին, կը շլացնեն, կ'ահաբեկեն, կ'ապականեն, կը տապալեն եւ հետզհետէ կ'ամերեւութանան։ Զանոնք կը հիմնէ այն մարդուն ցեղն, զոր Եւա յԱստուծոյ ընդունած կը կարծէր, կը հիմնէ եւ կը լուծէ դանոնք, մինչ եւ ամենուրեք յայտարարելով ազատ մարդուն անարգելի զօրութիւնն ու նիւթին անասնական յաղթանակը։

Վասն զի այլ ևս Աստուած չկայ, կամ թէ իւրաքանչիւրն իւր աստուածն ունի։ Ոմանք սոխերը կ'աստուածացնեն, ոմանք ալ մսով եղն կամ ոսկի հորթը, ալը հուրն, կէս ջուրը. կոր մը փայտի առջեւ կը խոնարհին. գայլախաղի մը առջեւ ծունկի կուգան, պղնձի կամ արոյրի կուռքի մը առջեւ զիրար կ'սպաննեն կամ կը ճաղկեն։ Ամէն ևս երդինը չկայ, մէկ Ողիմպոս միայն կայ, ուր աստուածք եւ մահացուք, դիւցազիք եւ մարդիկ ոլորահարութեամբ զբաղած են։ Ողիմպոսէն յերկիր եւ յերկրէ յՈղիմպոս անդադար երթեւեկութիւն կայ։ Աբրահամ, Նոյի, Աբրահամու, Յակոբայ, Յոսմեփու, Մովսէսի, Յեսուի, Սամուէլի, Սաուղի, Դաւթի, Սաղոմոնի, Յոբի Աստուծոյն հակառակորդը, յաղորդը, Արամազդ ինքն ալ կարապի, ցուլի, ոսկի անձրեւի կը փոխուի, երբ կիներ փայփայէ, հուժկու կամ վիհանձն արու մը ուզէ։ Անիրիծն Տիանա իւր արծաթի կառքն կ'իջնէ ամպի մ'ետեւ Ենդիմիոնի անձնատուր ըլլալու համար, եւ դպատն Ամֆեոնա, Աստղ կան ու Հերայի հետ մրցման կը մտնէ Փարիս հովուին խնձորն առնելու համար։ Այս չարաճճիին սիրուհւոյն համար տասն տարի կը պատերազմին, և նախնեաց մեծագոյն բանաստեղծն անկարուստ տաղիւք կ'երգէ նորա գլատնառած ազգաները։ Սակրատ Աստպասիայի տունը կ'ընթրէ եւ Պերիկլէս առնոր հետ կ'ամուսնանայ։ Արիսպազոսը կը ներէ Փրինէի, վասն զի գեղեցիկ է, Պրաքսիտէլ նորա արձանն կը դնէ Դեպֆիսի տաճարն, Ապոլոնի եւ Արքեդայոսի արձանները միջոցեալ. ամենէն հարուստ Յոյները խնայողութիւն կ'ընեն, տասն տասն վայելելու համար Կորնթոսի բոզերէն մին, զորս Դեմոսթենէս կը սակարկէ եւ սուղ կը դնէ, վերջապէս Կայենի ընտանեաց յաջորդք վերէն վար կը յաղթանակեն։ Նոքա կը պատուին, կը փառաւորին, կ'աստուածանան. եւ մարդն զայս տեսնելով ու ամենակարութեամբն խելքը գլխէն երթալով, ինքզինքն Աստուած կը հրատարակէ։ Կեղծ շահի մը չնչել կուտայ Կալիգուլայի պէս եւ ձին հիւպատոս կ'ընէ իւր հպատակաց ոգը, խօսքը մէջերնիս, անկից աւելին արժանի չեն, այն առաջին զօրութեամբն թէ ամեն ժողովուրդ իրեն արժանի եղած կառավարութիւն ունի։ Աստոնք կը կառարուին, երբ կայսրուհին քառուղիներու մէջ ընդարմանարներու անձնատուր կ'ըլլայ, սպասելով որ իւր խոնջ, բայց ոչ յագեցեալ մարմինն դնեն այն դերեզմանին մէջ, որ իւր ցեղին խորն եղող մատնաւոր տիրվանն է։

Բայց եօթն տարի չաւ է որ այս ժողովուրդն, այս առանց գիտնալու նախախնամական եղող ժողովուրդն կը նուաճէ, կը յուզէ, կը հերկէ երկրի բոլոր մէջ ժողովուրդներն, որպէս զի կարենան աւելի դիւրաւ ընդունիլ այն հունն, որմէ նոր աշխարհ մը պիտի ծնի։ Հռովմ դնաց զԱէմ զարթուցանել, Ասիոյ եւ Հնդկաստանի մէջ, զԲամ՝ Եգիպտոսի ու Ափրիկէի մէջ, զՅարէթ՝ Գերմանիոյ, Սպանիոյ և Գալղիոյ մէջ, որպէս զի մարդկային ընտանիքը։

Արդ արեւ մարդկի յիմարութեան, հպարտութեան եւ ապականութեան այն ատիճանին հասած են, որ Աստուած կամ զամենքը միասին պէտք է կոտորէ եւ կամ փրկէ։ Արդ, Աստուած խօսք տուաւ Նոյի որ զմարդկի խեղճին չաղանէ։ Ըսել է աշխարհ չպիտի կործանի, այլ պիտի փրկուի։

Որպէս զի իւր միջամտութիւնն ու կամքն անմոխաբեր լինին, Աստուած բնութեան բոլոր օրէնքները պիտի յեղաշրջէ այնպիսի բան մ'ընելով, որու անճշմարտութեանն ու անկարելիութեանն դէմ կը խորտակուի մարդկային բանականութիւնն տան եւ ուժի դարձ ի վեր։

Ցանկարծ կին մը, ինչ կ'ըսեմ, տասնեւվեց տարու կոյս մը, հինգ հազար տարի վերջն կրկնելով առաջին մօր առաջին խօսքը, կը գոչէ. «Ցաւիտենականէն մարդ մը ընդունեցայ։» Մարդն թէ այս անգամ այս կոյսն ըսածը դիտէ։ Հրեշտակ մ'երեւեցաւ իրեն եւ ըսաւ թէ չի զարմանայ, և թէ յարմարութեամբ պիտի յղանայ, ինչպէս ուրիշ կանայք սիրով կը յղանան։ Մարիամ ընտրուեցաւ տալու համար աշխարհի այն Փրկիչն, որ կարեւոր եղած էր և զոր կանխաւ մարգարէացեր էին մարգարէք։ Այս նոր զարմանալի եւ հրաշալի ստեղծման մէջ, որ արժանի էր ստեղծող եւ ծնող Աստուծոյն, երկրաւոր կուսին մէկ հիւլէն իսկ մուտ չի գտներ։ Օձն չի կրնար հոն սողոսկիլ, ոչ իսկ մարդն մուտ կը գտնէ անդ։ Այս անգամ կոյսն չպիտի զրկայ, կինն իւր վիրաւոր չպիտի ուզէ և մայրն չպիտի յաջորդէ անոր։ Նա միակ է, մէկ է, եւ չկայ մարդկային ձեւ մը որ կարենայ իւր Աստուածն ձեռքէն առնուլ կամ պակ մը անոր տեղը բռնել։ Ամուսինն ի սկզբան զարմանաք եւ ևս ապա յարգանաք կը դիտէ այս անարատ կինն։ Կնոջ երկու նուիրական վիճակներն, զորս այրն յաւիտեան պիտի յարգէ, եթէ յմոր կամ անիծեալ չէ, այսինքն կուսութիւնն ու մայրութիւնն, որք ցայն վայր մի միանգամ հետ անհնար են, մի պիտի ըլլան, մէկ անձի վրայ, եւ իւրաքանչիւրն իւր ամբողջութիւնը պիտի կորանցնէ։

Ինչ հնարք արտագրաւ, ինչ բանաստեղծութիւն, ինչ անուշ ու պատկառելի վեհափառութիւն։

Ա՜հ, տեսէք որքան հեռու ենք ոչ միայն Ողիմպոսի անշահ սիրերէն եւ նորա դից հրէշային ծնունդներէն, այլ նորա իսկ Եւայի հեւաբքիր անմեղութենէն եւ Ներեցկայի ամոթիծած այլայլութենէն։ Մեծագոյն բանաստեղծներու երեւակայութիւնն ասոր նման բան մ'երգած չէ։ Արեւելեան երկինք մը, անցնող հրեշտակ մը, խոնարհող շուշան մը, ալոթիոր կոյս մը. և աշխարհի փրկիչն, Աստուծոյ որդին ծնաւ։ Ահա կնոջ յաղթանակն իւր ամենէ բարձր և ամենէն իսկական նշանակութեամբ։

Արդ, պարոն, նա որ կոյսէ մը ծնաւ, նա որ պիտի ըսէ Սամարացւոյն. «Ես եմ մեսիան, որ պիտի գայ։» որ Կապառնաումի ժողովարանին մէջ պիտի ըսէ. «Իմ ըսածս խօսքերս հոգի են եւ կեանք. ես եմ աշխարհի լոյսը։» որ պիտի ըսէ Հրէից. «Ես եմ ամեն բանի ծագումն, ես որ կը խօսիմ ձեզ։» որ պիտի ըսէ վերջապէս այն խօսք, զոր մարդկային բերան մը տակաւին հանդգնած չէ ըսելու, և զոր ոչ ոք պիտի կարենայ ժխտել։ «Ձեզնէ ո՞վ կրնայ ապացուցանել թէ մեղք մը գործած եմ.» մինչեւ պարո՛ն, թէ՝ ինչ կը պատասխանէք այն միակ կուսին, այն անմեղն մարն, որու ազեացն մէջ յղացաւ հրաշիւր։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս արդէն ծանուցինք, Ամն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի դրագիտարան Թրէնկեան Աբրահամ էֆէնտիի, երէկ առաւօտ Կայսերական Պալատ գնաց Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ իւր և Ազգին շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

Ն. Սրբազնութիւն ընդունուեցաւ երկրորդ Սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի կողմէ որոյ միջոցաւ ջերմ շնորհաւորութիւններ եւ բարեմաղթութիւններ մատոյց յոտս կայսերական Դահոյից։ Վեհմ. Սենեկապետը Ս. Պատրիարք Հօր հաղորդեց Վեհ. Սուլթանի կայսերական բարեւները։

Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ Ազգ. Պատրիարքարանն և Երուսաղեմատունը կանթեղներով լուսազարդուած էին երէկ գիշեր։ Մայր վարժարանի աչակերտք գիշերը Պատրիարքարան գնացին, ուր կը գտնուէր նաեւ Ամն Ս. Պատրիարք Հայրն, և Վեհ. Սուլթանի ձօնեալ գեղեցիկ երգեր երգեցին։

Կրօն. Ժողովն իւր սովորական նիստը կազմեց երէկ ընդ Նախագահութեամբ Ամն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Ամն. Խրիմեան Սրբազանի և գրագրեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։

Ժողովն իւր խնդակցութիւնն ու գոհունակութիւնն յայտնեց առ Ս. Պատրիարք Հայրն որ հաճած էր եռառնուլ իւր հրաժարականը։

Ժողովը, տարբերար 18 թուական գրութեամբ, տեղեկութիւն խնդրած էր Վեհ. Մակար Կաթողիկոսէն թէ ստոյգ է այն լուրը թէ Ռուսիոյ մէջ կրօնի ուսումը ռուսերէն լեզուաւ պիտի աւանդուի հայ ուսանողաց։ Արդ, Ն. Վեհափառութիւն ապրիլ 7 թուական կոնդակաւ պատասխանած լինելով թէ այս վտանգաւոր կարգադրութեան դէմ արդէն բողոքած էր Կաւկասիոյ նահանգապետին, թէ չրջաբերականաւ մը պատուիրած էր առաջնորդաց՝ ազգաբարել կրօնուսոյց քահանայից որպէս զի բնաւ չդիմանին այդ տեսակ առաջարկութեան մը և թէ միջնակարգ վարժարանաց մէջ առաջիւ դադրած է կրօնի ուսման ռուսերէն լեզուաւ աւանդուիլն, Ժողովն ընթերցաւ այս պատասխանագիրն և գոհ մնաց Վեհ. Հայրապետին այս նախանձախնդրութենէն։

Մայր եկեղեցւոյ աւագերէց Տ. Սուքիաս քահանայ հրաժարած լինելով աւագերիցութեան պաշտօնէն, Ժողովը չընդունեց նորա հրաժարականը։

Ընդունեց Կեսարիոյ առաջնորդ Ռուսճուքլեան Դեր. Դէորդ վարդապետի հրաժարականը, զորս Բաղ. Ժողովն ընդունած էր արդէն և նոյն վիճակին համար առաջնորդական ընտրեցաց հետեւեալ ցանկը պատրաստեց.

Դեր. Տիմոթէոս եպիսկ. Սափրիչեան
» Դէորդ վրդ. Իւթիճեան Պատր. Փոխանորդ

Արժ. Յակոբ Ծ. վրդ. Փափազեան։

Որոշեց յանդիմանագիր ուղղել Մշոյ երկու քահանայից որք բարձրաստիճան եկեղեցականի մը վրայ ծանր ակնարկութիւններ ըրած էին Աղթամարի մէջ։

Սղերդի առաջնորդական Տեղապահ Արժ. Ղազար վրդ. հրաժարած լինելով, Ժողովն ընդունեց նորա հրաժարականն և այդ պաշտօնն յանձնեց Տ. Սարգսեան Արժ. Արիստակէս վարդապետի։

Սամաթիոյ Նոր-Թաղի քարոզիչ Տ. Յակոբեան Արժ. Վահան վարդապետի յանձնեց միանգամայն Գարդալի և Գըլնալը կղզւոյ եկեղեցեաց քարոզչութիւնն, որպէս զի մերթ ընդ մերթ այցելելով այդ եկեղեցիներն հոգեւորապէս միխիթարէ Ժողովուրդը։ Նոյնպէս Ազատլրի եկեղեցւոյն քարոզչութիւնն յանձնուեցաւ միանգամայն Մաքրիգիւղի քարոզիչ Շիշէճեան Արժ. Իգնատիոս վարդապետին։

Ժողովը կրօնական տեսուչ Սարաճեան Արժ. Յովսէփ վարդապետի յանձնեց պատրաստել մայրաքաղաքս գըտնուող պանդուխտ քահանայից ցուցակը։

Բաց աստի զբաղեցաւ քսանի չափ այլեւայլ խնդիրներով։

Կրօնական Ժողովն իւր վերջնութեր նստին մէջ հեռագրաւ հրաւիրած էր Զմիւռնիոյ Ս. Առաջնորդն՝ որպէս զի Մանիսայի եկեղեցւոյ քարոզիչ Շահպազեան Յակոբ վարդապետն անմիջապէս Պոլիս գրկէ։ Մեր լրագրէն Սրբազան պատասխանած էր թէ Շահպազեանի մասին անհամաձայնութիւն մը ծագած է տեղւոյն քահանայից դասուն և Թաղ. Խորհրդոյ միջև և թէ այդ անհամաձայնութեան պատճառաւ այժմ չէ կարելի ոչ է վերջնական կարգադրութիւն ընել։ Կրօն. Ժողովն իւր երեկի նստին մէջ ընթեռնլով զայս պատասխանագիր, կրկին հեռագիր մը ուղղեց Զմիւռնիոյ Ս. Առաջնորդին, որպէս զի անմիջապէս մայրաքաղաքս գրկէ Շահպազեան վարդապետը։

Այս առթիւ տնօրէնաւ չենք համարիր յիշել թէ Իզմիրի Ազգ. Վարչութեան Դիւանին տողոգրութեանմէ մեզ հաղորդուած էր 70 Մանիսացիներու կողմէ հանրագիր մը առ Ս. Առաջնորդն Իզմիրի, որով կը բողոքեն իրենց քարոզիչ Շահպազեան վարդապետին դէմ Մանիսայի մէջ երեւցած ինչ ինչ ամբաստանութեանց դէմ։ Որովհետեւ այդ ամբաստանութեանց արձագանգ չէր տրուած Աբեթ-Ելի մէջ։ որովհետեւ յիշեալ Դիւանն ալ չէր ծանուցուներ թէ ինք քննութիւն կատարած լինի այդ ամբաստանութեանց ն տոմսմբ և անոնց ստուգութեան ատենանին վրայ եզրակացութեան մը հասած, և որովհետեւ Շահպազեանի խնդիրն տակաւ կը մնայ կեդրոնական Վարչութեան և Իզմիրի Ազգ. Վարչութեան միջեւ, մեք աւելորդ դատած ենք հրատարակել յիշեալ հանրագիրն։

Ինչ որ ալ լինի Մանիսայի մէջ Շահպազեան վարդապետին դէմ երեւցած ամբաստանութեանց արժէքը, սա իրողութիւն անժխտելի է թէ յիշեալ վարդապետը քաջնիյ Կ. Պոլիս հրաւիրուած է Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ, և չէ եկած։ Այսինքն՝ ըմբոստութեան եղերելի ընթացքի մը մէջ գտնուած է։ Այսպիսի յանցանք մը գործելու իրաւմունք թիւն ունեցող եկեղեցականի մը ուրիշ համանման թերութիւններ ալ կրնան ակնկալուիլ։ Բայց մեք առայժմ ենք փափաքող ոչ Շահպազեան վարդապետ, հնազանդելով Կեդրոնական Վարչութեան պատուէրին, գայ Կ Պոլիս, եւ ինքզինք արդարացնէ ձեռնասուն ատենին առջեւ։

ԶՈՒԼՈՒՄ

ՀԱԿԱՀԱՍՈՒՆԵԱՆՑ ԸՆԴ ՀԱՅՈՒՆԵԱՆՍ

Կը յիշուի թէ Հակահասունեան փոքրամասնութիւնն Հասունեան մեծամասնութենէն բաժնող գլխաւոր իրդիրն էր՝ հայ-կաթոլիկ հասարակութեան ինքնօրինութիւնը, զոր պապական Բէվէրատորատ կոնդակն ոչնչացուցած էր։

Ազարեան Դերապետեան Հռոմէ վերադառնալէն յետոյ իմացուցած է հակահասունեան ազգայնոց թէ «Բէվէրատորատ կոնդակն այլ ևս գոյութենէ դադրած է, ըստ որում ինքը յաջողած է Լեւոն ԺԳ. Պապէն այդ կոնդակը ջնջող նոր կոնդակ մը բերել։»

Այս զեկուցման վրայ, հակահասունեանք ի ժողով գումարուած են և իրենց մէջէն երեք պատգամաւոր ընտրած են, որք միանալով Հասունեաց կողմէ ընտրեալ պատգամաւորաց հետ, պիտի որոշեն, եթէ հնար լինի, միութեան հիմերն։

Հակահասունեանց պատգամաւորներն են՝

Փորթուքալ Միքայէլ էֆէնտի
Սաքրը Յովհաննէս »
Բէրմէզեան Կոմիտաս »

Հասունեանց պատգամաւորներն են՝

Թընկըր Եավէր փաշա
Ալլահվէրտի Յովհաննէս էֆ.
Գուլումճեան Պետրոս »

Այս խառն պատգամաւորութիւն արդէն անցեալ շաբաթ օր նիստ մ'ունեցած է, բայց արդիւնքը տակաւին յայտնի չէ։

Այս մասին յետոյ ընդարձակօրէն կը գրենք։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԾՆՆԴԵԱՆ

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Վեհ. Սուլթանի Ծննդեան տարեդարձին առթիւ թէ անպաչտօն և թէ պաշտօնի վրայ եղող բոլոր նախարարք, իւրմամբ, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարք և զանազան ազգաց հոգեւոր Պետք երէկ կայս. Պալատ գնացին և երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ իրենց շնորհաւորութիւնն ու բարեմաղթութիւնները մատուցին։ Ն. Վսեմութիւն եւս Վեհ. Սուլթանի կայս. բարեւներն ու գոհունակութիւնն հաղորդեց ներկայից։

Նոյնպէս դեսպանատանց առաջին թարգմանը կայս. Պալատ գնացին ի շնորհաւորութիւն և Վեհ. Սուլթանն արարողապետ Միւնիր փաշայի միջոցաւ իւր բարձր գոհունակութիւնն յայտնեց անոնց։

* * *

Եգիպտոսի Բարձր. Խտիվը մանաւոր հեռագիր մ'ուղղելով ի կայս. Պալատն իւր շնորհաւորութիւններն ու բարեմաղթութիւններն յայտնած է։ Նոյնպէս այս իմաստով բազմաթիւ հեռագրեր հասած են բոլոր գլաւառներէ եւ օտար տերութեանց քով գտնուող օսմ. դեսպաններէն։

* * *

ԲԱՆՏԱՐԿԵԼՈՅ ԱՐՁԱԿՈՒՄ

Ոտիկանութեան Նախարար Վսեմ. Բեամիլ պէյ երէկ ժամ 7 ին Պոլսոյ կեդրոնական բանտը գնաց եւ գործադրեց Վեհ. Սուլթանի Իրատէն որով իւր ծննդեան տարեդարձին առթիւ կը հրամայէր ազատ արձակել երեսուն և եօթն բանտարկեալներ որոց պատժոյն լրացման համար վեց ամիս մնացած էր։

Արձակեալք միաբերան ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրին վսեմ կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանի։

Վեհ. Սուլթանի սոյն հրամանն հեռագրաւ հաղորդուեցաւ նաև բոլոր գաւառաց ուր նմանապէս պիտի արձակուին այդ կարգի բանտարկեալք։ Կայս. Պալատան առաջին քարտուղարը՝ Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ, յանձնարարեց առ որ անկ է, Պոլսոյ, Բերայի և Իսկիւտարի նախնական դատարանաց որոշմամբ պարտուց համար բանտարկեալ անձանց մէկ ցուցակը պատրաստել, որոց պարտուց գումարը կայս. անձնական Գանձէն վճարուելով այսօր ազատ պիտի արձակուին։

* * *

ԼՈՒՍԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆՔ

Երէկ գիշեր մայրաքաղաքիս ամէն կողմերը շքեղ լուսաւառութիւնք կատարուեցան ի պատիւ Վեհ. Սուլթանին և ժողովուրդն ամենուրեք ցնծութեամբ ողջունեց իւր Վեհապետի ծննդեան բարեբաստիկ տարեդարձը։ Վոսփորի բոլոր գիւղերը, Պոլիս, Բերա, Գալաթիա, Կղզիները և հեռաւոր ու մերձաւոր բոլոր արուարձանք միմեանց հետ կը մրցէին լուսաւառութեամբ։

Երկրորդ պալատան հանդիպակաց հանրային պատէզներն ու շրջակայ շէնքերն ամեն տարուան նման իրենց շքեղ լուսաւառութիւններով և հրախաղութիւններով կը գերազանցէին ուրիշները։ Հանրային պարտիզին մէջ զինուորական նուագածուաց խումբեր գեղեցիկ կտորներ կը նուագէին և անդադար հրախաղութիւնք կը լինէին։

Երկրորդի պալատան շրջակայքն, արքունեաց հրամանատար Օսման փաշայի, քաղաքապետ Մաղհար փաշայի, սենեկապետ Բաղրպ պէյի և այլ բարձրաստիճան անձանց ապարանքները շքեղապէս լուսաւորուած էին։

Ի Պէշիքթաշ, հրամանատար Վսեմ. Հասան փաշայի, Վեհ. Սուլթանի թիկնապահ Տերվիշ փաշայի, Դարթականաց վարչութեան նախագահ Վսեմ. Բիղա փաշայի, Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Տատեանէֆէնտիի և այլոց բնակարանները։

Ի Օրթագիւղ, Բարձր. Սպարապետ Ալի Սաիպ փաշայի, ծովային նախարար Վսեմ. Հասան փաշայի, Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյի, մառանապետ Օսման պէյի ապարանքներն եւ Պուլկարաց Եկզարքարանը։

Ի Դուրուչէշմէ, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսի ապարանքն ինչպէս նաեւ Վոսփորի եւրոպական և ասիական եզերաց վրայ գտնուած բոլոր նախարարաց և բարձրաստիճան պաշտօնատարաց ապարանքներն որոց մի առ մի յիշատակութիւնն ընել չէ կարելի։ Նոյնպէս Պոլսոյ կողմն ուր բոլոր հրապարակաց և մեծ պողոտայներու վրայ անհամար բաղմութիւն խռնուած էր և խրախճանութիւնք կը կատարուէին։

Բերայի մէջ լուսաւառութիւնք, հրախաղութիւնք ա՛յն աստիճան փառաւոր էին ու ճաշակաւոր, որ կարելի է ըսել թէ Երկրորդի շրջակայ պարտէզներէն յետոյ առաջին տեղը կը գրաւէին։ Շիտակ ճամբուն երկու կողմը գրտնուած բոլոր շէնքերը, մեծ ու փոքր վաճառատունք լուսաւարդուած էին շքեղապէս։ Թագսիմէն սկսեալ մինչեւ Թիւնէլի գլուխը լուսոյ անընդհատ շարք մ'էր օրուն մէջտեղէն կը շրջէր հաղարաւոր բազմութիւն արանց եւ կանանց։ Մանաւոր յիշատակութեան արժանի է Ղալաթա-Սէրայի պաշտօնատունն որ շրջակայ բոլոր շէնքերուն միացուած էր կանթեղազարդ կամարներով որոց վրայ սիրուն վերտառութիւնք կը նշմարուէին, Վեհ. Սուլթանին ձօնեալ։ այդ փոքրիկ հրապարակին վրայ բազմութիւնն անչափ հոծ էր որոյ միայն կառաց երթեւեկութիւնն անհնարին կը դառնար, այլ նաեւ անցորդաց։ Սակայն Բերայի կառավարիչ Վսեմ. Արիֆ պէյի հոգածութեան շնորհիւ ամեն ինչ կանոնաւոր կերպիւ կազմակերպուած էր և այդ հաղարաւոր ժողովուրդը կը դրօսնար նուագածութեամբք և հրախաղութեամբք, որք միմեանց կը յաջորդէին։ Նուագածուաց ուրիշ խումբ մ'ալ կեցած էր Լիսէի պարտիզին դուռն և կը նուագէր ընդմիջմամբ։ Բերայի շիտակ ճամբուն վրայ և կողմնակի մեծ փողոցներու լուսաւարդեալ շէնքերու մէջ դիւցազնութեան արժանի էին կայս. անձնական Գանձուն նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշայի բնակարանն, որուն տակ ջեւ սիւնազարդ լուսեղէն կամար մը բարձրացուած էր, գունաւոր լապտերներով շողշողուն, Խրիսթաքի էֆէնտիի անցքը, Շավէնի և Միւռի վաճառատունք և Բիւսը, հեռագրական պաշտօնատունը, Տէրքոսեան ջրի ընկերութեան կեդրոնը, բոլոր մեծ վաճառատունք, պանդոք և այլ հանրային շէնքեր։ Նմանապէս լուսաւարդուած էին Տօլմապահչէի բարձանց վրայ և Նշան Թաշի կողմը գտնուած զօրանոցք որոց առջեւ ևս մեծ բազմութիւն խմբուած էր դիտելու Վոսփորի գեղեցիկ տեսարանն որ կը պարզուէր այդ բարձունքէն։ Լուսաւառութիւնք և հրախաղութիւնք տեւեցին մինչեւ գիշերուան ժամ 7։

ՊԱՏՈՒԱՆՆԵԱՆՔ

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Էվդաֆի նախարարութեան հաշուակալ Ճանիպ էֆէնտիի, նոյն նախարարութեան հասուութից տնօրէն Հագգը պէյի և հասութից գանձման տնօրէն Միւմդաղ էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Աբեալի Յոյն Մետրապոլիտ Տ. Պատրիկիոսի եւ Ռումելիի երկաթուղեայ ընկերութեան հաշուեքննիչ Պ. Հէնրի Մոլէրի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կէմէլ-յեկի գայմագամ Օսման պէյի։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Պուլկարական խնդրոյն կարգադրման համար Ռուսիոյ և Թուրքիոյ միջեւ կատարուած բանակցութեանց արդեան վրայ, ռուս կառավարութիւնը ծանուցագիր մը կը պատրաստէ զոր Բ. Դրան պիտի ուղղէ շաբթուս մէջ։ Այդ ծանուցագրի մէջ յատակօրէն պարզուած են այն պայմաններ որոցմով Բեռլերպուրգի Դահլիճն յանձն կառնու գործակցել Պուլկարիոյ մէջ օրինաւոր վիճակ մը հաստատելու համար։ Քանի մ'օր առաջ Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ կը կարծուի եղեր թէ ծանր խռովութիւնք պիտի ծագին ի Պուլկարիա՝ Սոպոլանցիի գումարման առթիւ զոր Խնամակալութիւնը մտադիր է հրաւիրել երկրին քաղաքական կացութեան վրայ անոր կարծիքն առնելու համար։ Կարելի չէ գիտնալ թէ ռուս կառավարութիւն եւս մասնակից է այդ ենթադրութեան և թէ ի՛նչ ազդեցութիւն կրնայ ունենալ այն իւր որոշմանց վրայ։ (Լ. Հէրալտ)

—Մայիս 7 (Ն. Տ) թուական նամակ մը հետեւեալ կերպիւ կը նկարագրէ խնամակալաց այցելութիւնն ի Ռուսճուք։

Խնամակալք երէկ իրիկուն քաղաքս հասան Դրնովայէն և հանդիսաւոր մուտք մ'ըրին։ տեղւոյս պաշտօնատարք կառքով եւ ձիով ընդ առաջ գնացած էին։ պատուոյ զօրքերը բարեւի կոչած էին եւ յոյժ ջերմ կամար մը բարձրացուած էր քաղաքապետութեան հրապարակին վրայ, ի պատիւ խնամակալաց վերտառութեամբ մը։ Բաղ-քիս այլ եւ այլ կողմերը զինուորական նուագածութիւնք եղան գիշերը։ Համայն ժողովուրդը ոտքի վրայ էր եւ համակիր ընդունելութիւն մ'ըրաւ Խնամակալաց որք իշխանական պալատն իջան։ Երեկոյին, ուսանողք ջահերով պտոյտ մ'ըրին եւ իշխանատեսութեան ամենէն ժողովրդական մարդոց անունները տուին ցնծագին։ Առաւօտուն, Ֆրանսայի, Իտալիոյ, Անգլիոյ եւ Ռումանիոյ հիւպատոսք Պ. Սգամպուլոքի քով գնացին որուն հետ տեսութիւն մ'ունեցան։ Միջօրէին աւստրիական եւ գերմանական հիւպատոսք իրենց այցաքարտերը ձգեցին։ Իտալական հիւպատոսն ազգային դրօշակը պարզած էր այս առթիւ։ Բազմաթիւ պատգամաւորութիւնք ներկայացան խնամակալաց՝ իրենց յարգանքը մատուցա եւլու։ Քաղաքապետութիւնն այս գիշեր կոչունք մը եւ պարահանդէս մը պիտի տայ։»

ԿՐԷՏԷ

Հանեայի շրջակայ գիւղերէից մէջ ծագած վերջին խռովութեանց պատճառաւ, որք թէպէտ այժմ դադրած այլ սակայն ինչ ինչ մասնաւոր միջոցներու կիրառման պէտքը կ'զգացուցնեն, կիսաբաժնի զօրավար Էտհէմ փաշա՝ զինուորական հրամանատար Կրէտէ կղզւոյն, քանի մ'օրէ հետէ ստիպողաբար կը խնդրէ կայս. կառավարութենէն որ քանի մը վաշտ զօրք ղրկուի իրեն բարեկարգութեան պահպանումը բոլորովին ապահովելու համար։ Բ. Դուռն համակերպելով այս առաջարկին որոշած էր, ինչպէս երէկ ըսինք, կըղզւոյն զինուորական զօրութիւնն ուժեղցնել։ Այս նպատակաւ հրաման տրուած է Սելանիկի զօրաբաժնին 3 վաշտ զօրք ղրկել ի Կրէտէ. ասոնք ճամբայ ելած են երէկ։ Նոյնպէս երկու զրահաւորք պիտի ղրկուին Կրէտէի ջուրերը, ստուգացնելու համար անդ գրտնուող օսմ. փոքր նաւատորմիղն որ ի մտոյ մարզանքներ պիտի կատարէ կղզւոյն բացերը։ Այս ամենքը լոկ ըզգուշական միջոցներ են և բնաւ մտահոգութիւն պատճառելու բնութիւն մը չունին ի մասին այն հաշտարար ընթացքին որուն կը հետեւի կայս. կառավարութիւնն ի Կրէտէ և որ յաջող արդիւնքներ տուած է ցարդ։

ՏԻՊԱՐ ՍՊԱՆԴԱՆՈՑ ՄԸ

Սամանճի Դէորդ էֆէնտիի նորակառոյց սպանդանոցն իւր տեսակին մէջ կրնայ առաջին համարուիլ և նախաքայլ մը՝ լուծելու համար սպանդանոցներու խնդիրն որ երկար ժամանակէ ի վեր կ'զբաղեցնէ Կ. Պոլսոյ հասարակութիւնը։ Սամանճի էֆէնտի խարխուլ չէնք մ'ունէր Մէսաճբրի Մարդիվմի մոտ, ի Մոմհանէ, որ սպանդանոցի կը ծառայէր. այդ չէնքը փլցունելով նոյն դեռնին վրայ կառուցած է տիպար սպանդանոց մը։ Նախ և առաջ, յոյժ նպատակաւոր դիրք մ'ունի այդ չէնք, ծովեզրին մոտ, իրեն յատուկ բարափի մը վրայ և շրջապատեալ աղիւսի, փայտի, ածուխի մթերանոցներէ ու նաւարաններէ, որով բնաւ անպատեհութիւն մը չընծայեր հասարակութեան համար։ Սպանդանոցն որ ամբողջովին կառուցուած է Դրիէֆտի աղիւսով, կը պարունակէ սպանդարան մը, վաճառանոց մը ախոռ մ'եւ ուրիշ յարակից մասեր։ Դեռնայարկը կան սրճարան, ճաշարան, նպարավաճառ և ուրիշ խանութներ։ Սպանդարանն ունի 8 մեդր 43 սանտիմեդր բարձրութիւն եւ 11 մեդր լայնութիւն. որմերը մէկ մեդր թանձրութիւն ունին, ամենուրեք պատուհաններով, այնպէս որ ամենէն սաստիկ տաքերուն իսկ քարայրի մը նման զով է մէջը։ Տախտակամածը գմբեթաձեւ է եւ երկու կողմէ խողովակներ կան, ուստից կը հոսի մորթուած անասնոց արիւնը։ Ծովուն հանդէպ դըտնուած որմին դէմ հաստատեալ երկու ջրհանը՝ շարժուն խողովակներով՝ առատապէս կը բաւեն սպանդարանը մաքրելու քանի մը վայրկենի մէջ։ Հորի և Տէրքոսի ջրերն առատ են և սրահին չորս անկիւնը մարմարեայ խոշոր աւազաններ կը գտնուին ջրով լի որք կոյանոցներուն մէջ կը հոսին։ Շէնքին այն մասանց մէջ ուր անասունք կը մորթուին, որմերն յղկուած մարմարէ են երկու մեդր բարձրութեամբ։ Շէնքին մէջտեղն, ըսպանդարանին զուգահեռական կառուցուած է վաճառանոցն որ նոյնպէս պատսպարուած լինելով արեւուն ջերմութեան դէմ, զով օդ մ'ունի։ Անդ ևս մաքուր օդ կը բանի և առատ ջուր կայ։ Կեռերու թիւը կը բաւէ մինչեւ 100 անասուն կախելու։ Ախոռը բոլորովին կուպրով ծեփուած, 40 եզ պարունակելու չափ ընդարձակ է։ Վերի յարկը կը գտնուին ամբարանոցը, տնօրէնին գրասենեակն և սպասաւորաց յատկացեալ խուցեր։ Սպանդարանն ունի 16 անասնաբարձ գործի ոլորց միջոցաւ՝ ամենէն մեծ անասունն՝ եռուելի ոտքերէն բռնուելով կընայ վեր հանուիլ մէկ մարդու ձեռամբ, մինչդեռ հին սպանդանոցներու մէջ գործածուած գրութեամբ վեց կամ տասն մարդ պէտք է այս գործին համար։ Անասունը կը մորթուի, տեղական սովորութեան համեմատ, կոկորդէն։ Վերոյիշեալ գործիքները պատրաստուած են Տէրքոսեան ջրի ընկերութեան երկրաչափ Պ. Սէլիեի գծագրութեանց համաձայն։ Առաւօտուն բոլոր կոյանոցները ջրով լեցուած են և անասունք մորթելուն պէս, այդ տեղը կը մաքրուի երկու ջրհաններէ միոն միջոցաւ և բոլոր ատոեղութիւնք կոյանոցը կը լեցուին։ Արեւմուտքէն յետոյ միայն, երբ շրջակայից գործաւորք հեռացած են, կոյանոցներու երկաթեայ դռները կը բացուին և ատեղութիւնք ծակը կը պարպուին ապրագութեամբ։ Այսպէս, Սամանճի էֆէնտիի նորակառոյց սպանդանոցին առաւելութիւնք միւս սպանդանոցներու վրայ որք իրենց ատեղութիւնները քաղաքին կոյանոցները կը թափեն անժխտելի է։ Հետեւաբար գնահատման արժանի է Սամանճի էֆէնտիի այս հանրօգուտ ձեռնարկն և իւր ճարտարապետ էֆէնտիին, Դրիդոր Խալֆեայի աշխատութիւնը՝ շէնքին կառուցման համար։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Վսեմ. Միրզա Մոհսին խան Նախարարաց երրկուն Պոլսոյ պարսկական դեսպանատան մէջ շքեղ հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ իտալական դեսպանին ու դեսպանուհւոյն։ Սեղանին ներկայ էին, բաց ի Պառոն և Տիկին Պլանէ, Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշա, գերմանական դեսպանն ու դեսպանուհին, ֆրանսական դեսպանն, հոլանտական դեսպանն և Տիկին Վան Թէթա, Պ. Օնու, Պ. Իվանոֆ, Օհաննէս խան՝ պարսկական հիւպատոս Իզմիրի որ մայրաքաղաքս կը գտուի և այլք։

Սեղանէն յետոյ, հրաւիրեալք դեսպանատան պարտէզը եղան ուր թէյ մատուցուեցաւ և քանի մը ժամ անցուցին։

Սրամտաբանել կը հերքէ երէկուան Հէյդարի հրատարակած այն լուրը թէ ասիական երկաթուղեաց չինութեան մենաշնորհը կայս. հրամանաւ յանձնուած է Պ. Տոնոսի խմբին։

—Ռումանական դեսպան Պ. Պալաչէանօ որ այս պահուս Պուքրէշ կը գտնուի, քանի մ'օրէն մայրաքաղաքս պիտի վերադառնայ։ Պ. Պալաչէանօ իւր կառավարութենէն պէտք եղած հրահանգներն ստացած է Բ. Դրան հետ բանակցելու համար ի մասին թուրքօ-ռումանական առեւտրական դաշնագրոյ մը կնքման։

—Անգլ. արժէտեաց պատուիրակ Պ. Վինսընդ Բալարտ Լոնտոն ուղեւորեցաւ։

—Սբր Հ. Տ. Ուղիք երէկ Բ. Դուռը գնաց և եգիպտական խնդրոյն վրայ տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

—Պ. Տըվի, որ ի Կարին անգլ. հիւպատոսի պաշտօն կը վարէր փոխանորդաբար, Էվրիդ գնդապետին Անգլիա երթալէն ի վեր, Դարդանելի Դեր-հիւպատոս անուանեցաւ վախճանեալ Պ. Մոլինկի տեղ։ Մըդրը Պարնըմ ալ Իզմիրի դեր-հիւպատոս անուանեցաւ։

—Հեռագրական և թղթատարական վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Զէպէյտի (Եէմէնի նահանգ) հեռագրական թելն երկարեր է մինչեւ ի Մուհայեա, և թէ նամակատունը բացուեր են ի Վուրլա և ի Գարաճա Սու, Նազիլլի գաւառակին մէջ (Այդընի նահանգ)։ Այդ նամակատանց համար պարզ և յանձնարարեալ նամակներ ինչպէս նաև դրամածրարք ու նմուշներ կընդունուին։

—Երէկ գիշեր Ղալաթիոյ հրկիզեալ Սանտրքճիներուն տեղը Մալթացի մը վիրաւորուելով քիչ յետոյ մեռաւ։

—Մախսուսէի Շերէֆէեան չոգենաւն երէկ Սեւ Ծովէն 195 նոր զինուոր բերաւ ի Պոլիս։

—Արշիպիսկոպոսի կղզեայ ընդհ. դատարանը Թէվֆիգ պէյ արձակուրդով մայրաքաղաքս եկաւ։

—Ծովային վարժարանի առաջին կարգի աշակերտաց Նուրի Ֆէյզուլլահ մարզանաւով Մարմարա ուղեւորեցան ուր մարզանաւեր կատարելէ յետոյ Բէմզանի սկիզբները մայրաքաղաքս պիտի վերադառնան։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱՀԺԱՆՆ ՀԱԼԱՍ

Բարիզ, 9 մայիս

Բարիզի Թղթատուական Խորհրդոյ ընտրութեանց արդիւնքը տակաւին ամբողջովին ծանօթ չէ, սակայն մասնակի արդիւնքներէն դատելով, նոր Խորհրդոյ պիտի նմանի առաջնոյն, այսինքն սաստիկ մեծամասնութեամբ արմատականներէ պիտի բաղկանայ, հակառակ չափաւոր հանրապետականաց։

Նիւ-Եորք, 8 մայիս

Երկրաչարժի բուռն ցնցումներ զգացուեցան Արիզոնայի (Մ. Նահանգք) եւ Նորոյի (Մեքսիկա) մէջ։ քանի մը քարաքներ կործանեցան։ զոհերուն թիւն անհայտ է։

Աթէնք, 8 մայիս

Աթէնքի հանրապետական պարտէզ մեծ ջրմոտնեց Պ. Սուձայի ուսուցչութեան յիսնամեակն։ ուսուցիչք խմբովին, 2000 ի չափ ուսանողք եւ Աթէնքի բոլոր նշանաւոր անձինք մեծարեցին զՊ. Սուձա իւր մատուցած ծառայութեանցն համար առ բարգաւաճումն կրթութիւն։ Շատ մը նուէրներ եղան նմա ի յիշատակ այս հանդէսին։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 28 ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՓՈՒՐ

Ց ամիս Լոնտոնի վրայ (պանքայի)	111 1/2
Ց » » » (վճարման)	111 1/8
Ց » Բարիզի » (պանքայի)	22 72 1/2
Ց » » » (վճարման)	22 80

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

			Գներ
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց.	D	Սէրի	15 6
Պօրսայի գոցուելէն վերջը		»	15 6
Բերայի մէջ		»	— —
Առաւօտուն բացուելեալ		»	15 6
Բարձրագոյն գին		»	15
Նուազագոյն »		»	15 6
Կէս օրին		»	15 6

ԻՍԹԻԳԴԱՔԸ ՏԱԽԻԼԻ

Զրեկ երեկոյ		39 20
Այս առաւօտ		39 20
Կէս օր		39 20

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԹԹԼԹՈՅ

Փոխառութիւն 1858)	A	Սէրի	22 20
» 1862)			
» 1860)			
» 1863)	B	»	13 30
» 1872)			
» 1865)			
» 1869)	C	»	0· 15 5
» 1873)			

ԻՍԻՊԻԹԷ Եգիպտական

Երեկ երրկուն գոցուելեալ (Գ. Կ.)	83 10
Այս առաւօտ բացուելեալ	83 10
Կէս օրին	83 10

ԲԱԺՆԵՑՈՒՄՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	3 38
Գրէտիտ ֆոնսիէրալ	Օսմ. »	6 27
Պանք տը Դէսս	» »	5 15
Սօս. Շանտ է վալէօր	» »	3 26
Թրամուէյ	» »	297 1/2
Ռումելի երկաթուղի	Ֆր.	32 7/8
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բանգնեթոնղրի Լաբրիօմի	»	80

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	88 5
Անգլիական ոսկի	»	110 36
Բոլ իմպերիալ	»	90 32
Բրիմիդ	»	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	»	10 19
» արծաթ	»	75
Ֆիորին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	107 36
Վենցոց	»	102 20
Հինգնոց	»	102 20
Էմպրէք	»	98
Թրանզիթ

Իտալական Ռանթ	97 62 1/2
Եգիպտական միացեալ	376 25
Սպանիական (արտաքին)	64 5/8
Բրեհրիեմ թիւրք	345
5 % Հելլենական	328 75
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 25

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(Մեր հատնաւոր թղթակցէն)

ԶՄԻՒՐՆԻԱ, 25 Ապրիլ

Ինչպէս որ նախորդ մէկ գրութեամբս խոստացած էի, ահա այսօր համառօտիւ կը տեղեկագրեմ ինչ որ տեղւոյս Գաւառական երեսփոխանութեան ընտրութեանց կը վերաբերի։

Սահմանադրութեան տրամադրութեանց համեմատ Ընտրողական ժողով մը կազմուեցաւ որոյ անդամք էին.

Տեարք

Լեոնիդէթ Պալեօլեան
Կարապետ Ա. Սպարթալեան
Յակոբ Գ. Վէմեան

Այս պատուարժան անձինք իրենց ըստանձնած պաշտօնը կատարեցին ամենայն աշխարհութեամբ և արդարութեամբ։ Առաջին անգամուն քուէից բացարձակ առաւելութեամբ ընտրուեցան 15 երեսփոխաններ եւ երկրորդ հանձնմատական քուէարկութեամբ ընտրուեցան եւս 5 երեսփոխաններ, որք են.

Տեարք

Արմենակ Էֆ. Կոստանդեան
Գէորգ Ավասեան
Գրիգոր Զիլինկիրեան
Զարեհ Թաքմաքեան
Թագւոր Սպարթալեան
Լեոնիդէթ Պալեօլեան
Կարապետ Արապեան
Կարապետ Ա. Սպարթալեան
Կարապետ Սէրջոեան
Ղուկաս Եսայեան
Մատթէոս Էֆ. Պալեօլեան
Մերկեր Մերկերեան
Մեսրոպ Սիմոնեան
Յակոբ Վէմեան
Յովհաննէս Զաքրեան
Յովհաննէս Էֆ Սպարթալեան
Պետրոս Տիրփերեան
Պօղոս Կոստանդեան (բժիշկ)
Պօղոս Պէրդամալեան
Պօղոս Վարպետեան

Եկեղեցական դասն տուած էր արդէն հինգ Երեսփոխան, որք են.

Արժ. Հարք

Տ. Աւետիս Քահանայ
Տ Գէորգ » Գառնիկ
Տ. Յակոբ » Պալասանեան
Տ. Յով.. » Մինասեան
Տ. Պետրոս » Երզնկացի

Այսպէս ամբողջացաւ քաղաքիս 25 երեսփոխանաց կազմութիւնն, իսկ թեմական տասն Երեսփոխանաց ընտրութեան հրահանգները ղրկուեցան որպէս զի անոնք եւս փութան իրենց Երեսփոխաններն ընտրել։

Սոյն ամէն օրինական գործողութիւնները լրացան Աւագ շաբաթուն և Ս. Զատկի առաւօտուն Սրբազան Առաջնորդը պատարագած ժամանակ իւր քարոզին մէջ ի լուր ժողովրդեան աւետեց երեսփոխանական այս արժանաւոր և յաջող ընտրութիւնն, որ ժողովրդեան ամէն դաստուց վարքին և կամաց համաձայն էր։

Ս. Զատկէն յետոյ Սրբազան Առաջնորդն յատուկ գրով ծանոյց Երեսփոխանաց իրերց ընտրութիւնն և շնորհաւորեց հայրական օրհնութեամբ. ասոյս 24ին ալ հրաւիրեց ընտրեալներն առաջին նիստը կազմել եւ դ/ւանն ընտրել։

Մեծ գոհութեամբ կ'իմացնեմ որ մինչեւ երէկ եւ ոչ մէկ երեսփոխան հրաժարական ղրկած էր, հետեւաբար երբ մեծամասնութիւն գոյացաւ Սրբազան Նախագահն առաւանը բանալով հրաւիրեց որ գաղտնի քուէարկութեամբ Դիւանի անդամոց ընտրութիւնը կատարեն, որոյ արդիւնքն եղաւ.

Տեարք

Կարապետ Արապեան Ա. Ատենապետ
Պօղոս Վարպետեան Բ. »
Յակոբ Վէմեան Ա. Ատենադպիր
Մեսրոպ Սիմոնեան Բ. »

Սրբազան Նախագահը լերկրութեամբ շնորհաւորեց սոյն ընտրութիւնն որ արդէն ամբողջ Երեսփոխանաց մեծ գոհութիւն պատճառած էր։

Թեմերէն սկսուած ըլլալով ընտրութեանց արդիւնքն հաղորդուիլ, դիւանը ներկայեց միայն Մարնիսայի ընտրութեան տեղեկագիրն որ ամբողջացած էր եւ օրինաւորութիւնը տեսնուելով Երեսփոխան հաստատուեցան

Տեարք

Աբրահամ Կարապետեան
Մատթէոս Մամուրեան

Միւս թեմերը լրացած չեն, որովհետեւ երկու կամ երեք թեմ, ժողովուրդը սակաւաթիւ ըլլալուն համար միայն մէկ Երեսփոխան կընտրեն։ Այս ընտրական գործողութենէն ետքը ատեանը փակուեցաւ։

Ցոյժ ուրախալի է տեսնել որ մեր ազգեցիկ եւ կարող ազգայինք ոչ միայն սիրով ընդունեցին ժողովրդեան քուէն այլ և իրենց ներկայութեամբ հաստատուն յորդորներ կարդացին իրարու ամէն նիստերու սնխափան ներկայ գտնուիլ։ Այս մասին յատուկ ուշադրութեան արժանի էին Պալեօլան Վ. սեմ. Մատթէոս էֆէնտիին եւ Արապեան Կարապետ էֆէնտիի մէջ փոխանակուած խօսքերն ի մասին երեսփոխանական պարտուց։ Այս տարիս անկերեւ կը տեսնենք որ Զմիւռնիոյ ազգայնութիւնը տասն տարիէ ի վեր միշտ պահպանած է իւր միութիւնն և ասոր յայտնի ապացոյց է ներկայ Երեսփոխանական ընտրութիւնն որ ժողովուրդին յաջողականն ոգին և մեծատանց միութիւնը կը ներկայացնէ։ Մեր հաստատ հաւատն է որ երբ հարուստները սիրով են և միասին կը գործեն, ազգը շատ կ'օգտի և մեծամեծ բարիքներ կը վայելէ։

այս նկատմամբ ալ մեր գաւառը կարող է օրինակ հանդիսանալ։

Աւետ. Թղթակիցը շնորհաւորելով արժանաւորը Երեսփոխան ուղղակի նոր պաշտօնը, մեծ յոյս ունի թէ չատ անգամ աւելի պիտի ունենայ հաճակել անոնց նորանոր կարեւոր ձեռնարկներն և ազգօգուտ տնօրէնութիւնները։

ՀԵՐՄԱԿԵՂԵՆՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ուսթբը, 20 ապրիլ

Ազգիկ տղայոց, օրիորդաց և տիկնանց գործած ծանօթ թէ անծանօթ, անուանելի թէ անանուն ճերմակեղինաց պատրաստութեանն յատկացեալ գործարան մը կայ քաղաքիս մէջ, ուր երեք հարիւրէ աւելի աղջիկունք և երիտասարդք կը գործեն գիշեր թէ ցերեկ։ Գործարանը՝ գեղեցիկ շէնքի մը երեք յարկերը, քսան հազար ոսնայատի տարածութիւն ունեցող տեղ գրաւած է։ Սոյն գործարան՝ օրական վեց հարիւր երկոտասնեակ ճերմակեղէն դուրս կը հանէ, որոց գործածութեան համար պէտք եղած զանազան տեսակ կտաւներու տարեկան գումարը երկու միլիոն կանգնունէ աւելի է։ Սոյն գործարանի մէջ պատրաստուած հարիւրաւոր տեսակ ճերմակեղինաց բոլորին անունները գիտնալու համար՝ «կամ գործարանապետ մը և կամ կին մը լինելու է», կ'ըսէ գործարանատիրոջ մի ծանուցումը, ուստի մեր՝ այր մահկանացուներու ծանօթ ճերմակեղէններէ մէկ քանիներու անուններն և նոցա թիւերը տալով պիտի բաւականանանք։

Ճերմակեղինաց գործարանը տարեկան 75 հազար երկոտասնեակ չորս կը վաճառէ եղեր, մէկ միլիոնի չափ թաշկինակ, կէս միլիոն շապիկ, կէս միլիոնի չափ շրջազգեստ, ևն. ևն։ Ասոնց բոլորն ալ շոգեշարժ մեքենաներով կը մկրատուին, կը կարուին և կ'արդնուին։

Ճերմակեղինաց գրէթէ բոլորն ալ հանճարեղ գործիքներու միջոցաւ բանուած և հիւսուած են, անանկ որ պարզ հանդերձ մը գտնել կարելի չէ, բոլորն ալ զարդարուն, ճաշակաւոր և արժան են։ Գործարանի արտադրութեանց 80 հարիւրերորդն արևմտեան նահանգները կը ղրկուին, ի մասնաւորի Զիգակօ քաղաքը, ուր 1886ին մէկ միլիոնէ աւելի ծանուցումներ ցրուելով, ճերմակեղինաց տեսակը, գինն և գեղեցկութիւնը ժողովրդին մատչելի ըրած են։ Գործարանատէրն՝ ի շնորհս իւր ճարպիկութեան՝ մեծ հարստութիւն կը դիզէ։ և մեր այս տողերը գրելով, ընթերցողաց չոր և ցամաք պատմութիւն մ'ընելու մտօք չէ որ կը գրենք, այլ սոյն գործի պարզութիւնը, քիչ դրամագլխոյ կարօտութիւնն և յոյժ շահաւէտ լինելը ծանուցանելով, մեր հայրենակցաց ծառայութիւն մ'ընելու խորհրդով կը գրենք, յուսալով թէ՝ ինչպէս ի Բերա՝ նոր նպէս և ուրիշ թաղերը, մասնաւորապէս Սամաթիոյ և կամ Իսկիւտարի բազմաբնակ թաղերէ մին կը ձեռնարկէ սոյն օգտաշատ գործին։ Գործն ինքնին շատ պարզ է։ Բերայի խանութներու մէջ այնչափ բարձր գիներով վաճառուած ճերմակեղէններէ մէկ մէկ հատ իբր օրինակ կը բաւէ՝ սկսելու համար։ Կարի մեքենայ արդէն շատ կայ Կ. Պոլսոյ մէջ. զանոնք գործածող գործունեայ աղջիկունք յոյժ բազմաթիւ են. ինչ որ կը պակսի՝ ըստ մեր կարծեաց՝ այն ալ սա է թէ՝ մեր մէջ ինքնօգնութեան ոգին գիտցուած չէ, ուստի վասն քաջալերութեան մէկ քանի խօսք ըսենք մեր նկարագրած գործարանի տիրոջ անցելոյն վրայ, որպէս զի ընթերցողն համոզուի թէ նիւթական ամէն պէտքերէ զուրկ մէկն ի՞նչպէս կրնայ յաջողիլ համբերութեամբ, խնայողութեամբ և աշխատութեամբ։—Ահա գործարանատիրոջ պատմութիւնը։ «1883ին ամուսնացայ, դրպանիս մէջ հազիւ ութ տոլարով։ կինս և ես մեր սիրահարութիւնը դերձակի սեղանին առջեւ ըսկսանք։ Կը կարէինք, կը խօսէինք և ապագայ կը շինէինք, իսկ շաբաթ երեկոյ երբ մեր վարպետը շաբաթականիս կը վճարէր, ոչ թէ ապագան այլև ներկան գոյելու չափ դրամ չէր աւելնար մեր երկուքին չորս դրպաններուն մէջ։ Ի՞նչ ընելու էինք, յուսահատելո՞ւ էինք, ո՛չ, ամենեւին ոչ, այդ բառն անծանօթ էր մեզ։ Կը շարունակէինք աղքատութեան անել ճամբուն մէջ, երբ օր մը կարի մեքենաներու գործակատար մը եկաւ և առաջարկեց մեքենայ մը ծախել ինձ ամսական միայն 1 տոլար վճարելու պայմանաւ։ Առաջարկն ընդունեցի. իսկ որովհետեւ ամսական մէկ տոլարին առաջին մասը կանխիկ վճարելու էի և ես միայն երկու տոլար ունէի զոյդ մը կօշիկ առնելու համար պահած, թէ և կօշիկներս վաղուց ոտքս իմնալու վերայ էին, վայրկեան մ'իսկ չվարանեցայ կօշիկիս դրամի կէսը կարի մեքենային գործակատարին յանձնելու, և մեքենան ստանալով անմիջապէս տուն տարի, 7 ոսնաչափ քառակուսի սենեակս... Ես մեքենան ճարեցի, կինս կտաւը գնեց. իսկ ի՞նչպէս գնեց ահա ասա՛ տար համառօտիւ։ Մեր ամուսնութեան ոսկի մատանին վաճառելով... Հետեւեալ օրը՝ մեր երջանիկ օրերու արշալոյսը, կարող է ամէն բան ընել. գլուխները տաքցան և որոշեցին ի գործ դնել այս յանդուգն փորձը։

Նախ մակոյկը շինեցին Ռոպէնսոն Գրուսոյէի եղանակաւ։ Իրաւ է թէ ծառ մը չփորեցին, միայն թէ իրե՛նք կարեցին տախտակներն. իրենք սղոցեցին, իրենք ծռեցին, իրենք յարդարեցին և կպրեցին։ Նախնիք ալ այդպէս կ'ընէին։ Տարի մը յետոյ իրենց ունեցածը չունեցածը՝ եօթն ութ հազար ֆրանք՝ ծախսէի վերջ, ծով իջուցին մակոյկը, միակ կայմ մ'և խոշոր առագաստ մը հաստատեցին վրան, կուպրով պատած կտաւով մը ծածկեցին, քիչ մը պաշար առին, գլուխնին հանգչեցնելու տեղ մը յարմարցուցին և անցեալ տարւոյ մայիս 2ին ճամբայ ելան դէպ ի Բարբրուսոյ Գլուխը։ Նպատակին հասնելու ատեն մանաւանդ այնքան դժուարութեանց բաղխեցան որ ամբողջ երկու ամիս չյաջողեցան մտնել Դարդանելի ծովախորշը։ Սակայն վերջապէս յաջողեցան, այս կերպիւ իրագործելով Նիլսէն Նաւապետին խորհուրդն որ միտքը դրած էր ձմրան մէջտեղը փոթորկաց Հրուանդանէն անցնիլ, անծածկոյթ մակոյկով։ Սակայն քիչ մնաց որ իւր երկու ընկերաց հետ կեանքը վրայ տար այս յանդգնութեան պատճառաւ, որովհետեւ հինգ անգամ, այն պահուն ուր կը կարծէր թէ յաջողելու վրայ է, ուրական մը կ'առնուր ծովուն բացերը կը տանէր զինք։ Դարձեալ մը սալա համար թէ երեք խիզախ նաւաստիք ի՛նչ յոգնութեանց և փտանգներու դէմ պարտէին մարառիլ, ընկնք միայն թէ միւսներուն հանգստացած ժամանակ նաւակը վարող նաւաստին, կոհակներէն ողողուած, պարտէր թէ՛ ջուրը պարպել, թէ՛ աչքը չհեռացնել կողմնացոյցէն և թէ՛ զէկը վարել։ Փոթորիկ եղած ժամանակ ի հարկէ երեքն ի միասին կ'աշխատէին, առանց վայրկեան մը աչուընին դոցելու։ Սովորական ատեն, չորս ժամն անգամ մը նաւավարը կը փոխուէր և միւս երկուքը կը հանգչէին։

Բարբրուսոյ Գլխոյն մէջ նոր պաշար առնէլ և քանի մը ուրիշ անհրաժեշտ պէտքեր լրացնելէ յետոյ ճամբայ ելան դէպ յԵւրոպա։

Հետզհետէ, Հոմ-բրդ Պառնդ անցաւ Ս. Հեղինէ կղզիէն, Համբարձման կղզիէն, Ասորեան արշիպիղագոսէն և ապա Սպանիոյ եղերքներէն։ Վերջապէս 10 ամսուան ուղեւորութենէ մը յետոյ Տուվր հասաւ։ Աւելի դիւրին է երեւակայել քան նկարագրել թէ ի՞նչ եղած լինելու է այդօրինակ ուղեւորութիւն մը նմանօրինակ պայմաններով, երեք արկածախնդիր նաւաստիները սիրայօժար կը դիմագրաւէին նաւաբեկլոց վերապահեալ տանջանքները։ Ամպրոպայոյզ մրրիկ, խաղաղիկ անդորրութիւն, ուտելիքի և ջրի պակասութիւն, տօթակէզ տապ, յոգնավաստակ խնդութիւն, ոչ մէկ բանէ զուրկ մնացած չեն։ Սակայն վերջապէս իրենց նպատակին հասան, կարելորն այդ է, Ամէն կողմէ իրենց գտած խանդավառ ընդունելութիւնն այնքա՛ն իսկ կ'ուժգնէ իրենց յոգնութիւններն, որ Նիլսէն նաւապետը կը յայտարարէ թէ պատրաստ է վերսկսիլ, և կը խորհի Ատլանտեանն անցնիլ և իւր տեղը վերադառնալ Հորնի հրուանդանէն։

ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ Սուլթան Պայազիտ Օրճըլար Պաշի թիւ 33 դեղատունն որ քիչ ժամանակի մէջ հանրածանօթ եղած է, այս անլսամ ամէն մասամբ իւր տեսակին մէջ առաջին կարգի հաստատութիւն մ'ընելու համար որ եւ է ջանք խնայած չեմ, որպէս զի յարգոյ յաճախորդք չտրտղանց գոհ լինին։ Դեղարանս դիմդիպիտի գտնեն առաջին տեսակի եւ մեծ խնամքով պատրաստուած թարմ դեղօրայք, քիմիական բնոյր բաղադրութիւնք, բժշկական գործիներ, զուտ Նորվէկիայի ձկան իւղ, ամէն տեսակ քօնեաքներ, քնաքնայով պօրտոյի գինիներ, մալագայի գինիներ, հոտաւէտ իւղեր եւն եւն, եւ դեղագրոց ընդ փոյթ պատրաստութիւն՝ խիստ չափաւոր գիներով։

Նաեւ մեր դեղարանին մէջ ամէն կէս օրէն վերջը բժշկական խորհրդակցութիւնք պիտի կատարուին ազգային ճարտար բժիշկներէն Տօքթ. Թիւրաղ եւ Տօքթ. Ա. Թէրզեան էֆէնտիներու կողմանէ։ Տօքթ. Թէրզեան էֆէնտի որ կ'զբաղի մասնաւոր կերպով կուրծքի եւ կոկորդի հիւանդութեամբք, ուրբաթ օրերը ժամ 7-9 ճրիաբար պիտի դարմանէ անկարող հիւանդները։

Ատամնարոյժ Մեծ. Յովէֆ էֆ. Պիլլօրեան եւս պիտի դարմանէ մեր դեղարանի մէջ ամէն օր։ 19-30

ՇԱՄԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻՆԵՐ

ՆՈՒՇ. ԵՒ ՇԱՆՏՈՆԻ

Այս ամենանշանաւոր և հռչակաւոր գինիներուն մայրաքաղաքիս ներկայացուցիչ է Պ. Ֆ. Լուի Գոմանտիկիէր։ Գնորդք այս կերպիւ կրնան հայթայթել վաւերական գինիներ։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԳԻՆԻՆԵՐՈՒ

Այս առաջնակարգ կարմիր և սպիտակ գինիներն, տակառակով եւ շիշերով, 1834էն մինչեւ 1880, կը ծախուին հնարաւոր ամենաէժան։ Պէտք է ընթացքի դնոց ցուցակն առնուլ Պ. Ֆ. Լուի Գոմանտիկիէրի, Բերայի մեծ փողոց, 179 եւ 457։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ ԱԶԴ

Պէշիկթաշ Քէօյ-Իչի, Խաս-Ֆրունի դէմ Հաճի Ստեփանի խանութը կը ծախուի

ԹԱԶՆԷ ՄՈՒՇԱՄՊԱՍԸ

որ ամենազգուշ դարմանն մ'է մէջքի ցաւի համար։ 1—5

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ՀԱՐՅՈՒՅՇԷՔ

Ս. ԺՈՐԺԻ ՌՈՄԸ

ՃԱՇԱԿԵՑԷՔ ԵՒ ԲԱԶԱՏԵՑԷՔ

ԱԶԴ

Տ. Էտվարդ Լաֆոնթէյնի գրասենեակը Քիւչիւք Եէնի Միւլէթ խանէն Մէհմէտ Ալի փաշա խանը փոխադրուած է։ 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճիւնուսը ճէնապը Միւլիւքեանէյ չէհրը Բէմէզանը Շէրիֆտէ վիրիւմէք իւզրէ միւպարէտ օլունճաղը էվվէլճէ իլան գէլլէնան բէյչէլին պէհէր գէյէի ճէտիտի տէօրթ զուրուչա.

Թաղէ գաչէր բէյնիրինին դէհէր գէյէսի ալթը պուչուգ զուրուչ.

Թրիլեա զէյթունինդն պէհէր գէյէսի էքի զուրուչ օթուզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու նիսանը բումինին ելրմի տօգուզընճը չարչէնպիհ կիւնիւ գարաբը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն վէ օթուզընճը բէնչչէնպիհ կիւնիւ տախի թէգարբուր իտէճէք ֆիյաթընան եիւզտէ պէշ թէնղիլի գապուլ օլունճաղընտան, իթայէ թալիպ օլանլարդն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

23 Նիսան 1887
Նօ. 61 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Հայվանաթը միրիյէ իտարէսի իչիւն միւպարէտ օլունճաղ օլան եէտի եիւզպէն գէյէտէն պէր միլիօն գէյէի ճէտիտի գատար քիյաշէն չէրթիթը մուգարբերէսի իլէ պէհէր գէյէսի օթուզ իրի բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու նիսանը բումինին ելրմի տօգուզընճը չարչէնպիհ կիւնիւ գարաբը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն վէ օթուզընճը բէնչչէնպիհ կիւնիւ տախի թէգարբուր իտէճէք ֆիյաթընան եիւզտէ պէշ թէնղիլի գապուլ օլունճաղընտան, իթայէ թալիպ օլանլարդն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

23 Նիսան 1887
Նօ. 60 3—3

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈՒԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20 ի Կայսերական Իրատէով թողեալ հաստատք

Զ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ–ՄԱՐՏ 1887

ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ. Ղրուշ	Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ վճարեալ ծախք Ղրուշ	Զուտ հասոյթ Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան Ղրուշ	Օսմ. ոսկի	Նախորդ ամիսներէն Օսմ. ոսկի	Դուսմար մինչեւ 1887 Մարտ 31 Օսմ. ոսկի
Ընդհանուր գումարք. Ծխախոտ (յետնեալ տրոց գանձումն)						
Աղ						
Դրօշմ	8,165,608 84	274,242 20	7,891,366 64	76,994 28		76,994 28
Ոգելից ըմպելիք						
Զինարան						
Մետաքս						
Ծխախոտ. Հասոյթք Լեժիէն(*)	18,750,000		18,750,000	187,500		187,500
Զանազան հասոյթք. Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին 100,000 Օսմ. լիրայով՝ մինչև ցարոշումն յետնալ հարկին	455,574 23		455,574 23	4,510 75		4,510 75
Յաւելուած կիպրոսի հասութից փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքսատան վրայ փոխանակագրեալ դրամագլուխ 130,000 Օսմ. լիրայով						
Արեւելեան Ռումելիի տարեկան հարկէն						
Թեմնէքիի տուրք, Մաքսատունէն փոխանակագրով վճարելի						
Սիրպիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ և Յունաստանի բաժին ընկած պարտք						
Գումար	27,371,183 07	274,242 20	27,096,940 87	269,005 03		269,005 03
Պատրաստ դրամներէ առնուած շահ						
Լումայաշահ (ագիո) դրամոց փոխանակութեան վրայ				186 45		186 45
Ընդհ. գումար	27,371,183 07	274,242 20	27,096,940 87	268,818 58		268,818 58

	Ղրուշ	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վճարեալ գումարք Կայսերական Իրատէին 10 և երկու յօդուածներով նախատեսեալ արժէքներու ի հաշիւ			
Բիւնոյիտէ պարտուց տոկոսին համար Եւրոպա քաշուած և Կ. Պոլիս վճարուած գումարք		3,998 54	
Օսմանեան Ընդհանուր Պարտուց Վարչական Խորհրդին ընդհանուր ծախք		1,698 46	
Օսմ. Կայսերական Պանքան գրուած ոսկեղրամ		127,441 08	
» » » » փոխանակելի դրամ	13829,126 84	135,184 99	
Կիրառական վարչութեան մնացեալին մէջ ոսկեղրամ			
» » » » փոխանակելի դրամ	50,082 26	495 51	
			268,818 58

Ի Դիմաց Վարչական Խորհրդոյ
Նախագահ (Ստ.) Ժ. ՕՊԱՐԷ
Խորհրդական Պատուիրակ (Ստ.) ԲՐԻՆՍԻԿ

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տուեալաց
Կ. Պոլիս, 9/21 Ապրիլ 1887 (Դ.Գ.)

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,978,946
ՀԱՍՍՅԹ 1885 ՏԱՐԻՈՅ 1,788964

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒԻՐՈԸՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐԻՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտագաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած Ընդամենը 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՑՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՈՒՂՂԱԿԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ ԱՐՏԱԴՐԻՉԷՆ ՍՊԱՌԶԻՆ

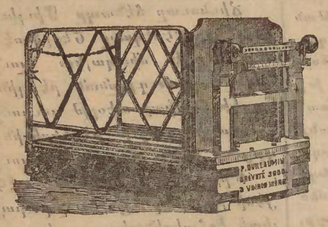

ՏԱՐԱԶԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Բ. ԿԻՅՕՄԷՆԻ
Արդիական գործարանատեղ
ի Վուտոօն (Իզէա)
Ֆրանսա

Դրամարկղ
Պարսն մէջ գրուելիք արկղ
Առձեռն արկղիկ
Կատէնա դրամարկղ
Ապահովութեան նիւթ ընելու գուներ և վանդակներ

Ամենազգի կշռոցներ
Զսի և կշիռ
Առձեռն տատանոց
Տատանոցով կամուրջ կառուցք, անասնոց եւ կշռման համար
Ընդօրինակութեանմամբ

Պատկերազարդ ցուցակը ձրի՝ առաքեալ կը զրկուի երբ նամակաւ ուղղուի Խագէրն էֆէնտիէն, ներկայացուցիչ վասն Արեւելից, Քարաքէոյ, Տէլիրմէն խան, Կ. Պոլիս։

ԱՊԱՀՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ
Կալաթա, Քարանթինա փողոց, թիւ 9

ԼԱԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԼԻՑ ՊԱՇՄԱՆՆԵՐՈՎ, ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐՒԼ
ՏՈՒՆՆԵՐ, ԹԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ԴՈՅԳԻ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

ՊԱՏՈՒԱՍՏ

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ ԱԶԳ

ՏՈՔԹԷՕՌ ՀԻՒՆՔԵԱՐՊԷՅԵՆՏԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել թէ հապարակութիւնը զերծ պահելու համար տարափոխիկ հիւանդութիւններէ որք երբեմն կը փոխանցուին՝ թեւէ թեւ պատուաստմամբ, ուղղակի յարաբերութեան մտած է Եւրոպայի կարեւորագոյն հաստատութեանց միայն հետ որ պատուաստ կը բնակէ եւ կանոնաւորապէս կ'ստանայ ԿՈՎՈՒ ԹԱՐՄ ՊԱՏՈՒԱՍՏ։

Պատուաստը կը կատարուի Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը (Պոլիս, կամուրջի գլուխ, թիւ 77) ամեն օր ժամ 7-8 ըստ Թրքաց, ի բաց առեալ կիրակի օրերը, եւ ամեն կիրակի օր յիւր բնակարանն (Բերա, Սիլլոզոս փողոց թիւ 3), ժամ 7 էն 8։

Անասնական պատուաստի կեդրոնատեղին է Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանն ի Պոլիս, եւ ի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 168։

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ԶԷՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼՆ

Տօքթօր Այէրի Զէրրի Փէքթորալն արագապէս կը բուժէ հաբուլվնները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողաբաբ, բորբոքումն հագագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն ևն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային դգրգռումները, և կապուտ հագի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'սփոփէ եւ կը կազդուրէ։

Տր. Այէրի Զէրրի Փէքթորալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և մեծօրինակ նուաճող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Զէրրի Փէքթորալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամեն դեղերէ գերազանցն է և համեղ. քանց չատ հաճելի լինելով փոքր տղայք չատ դիւրաւ կ'առնուն։

Գործածութեան եղանակը չիլերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախուի նաեւ քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։

ԻԼԱՆ

Եալովա տախիլինտէ Քօրու քարիսինէ պիր սահթ մէսաֆէյի պուլունան Տաղ համամը նամ ըլըճանըն պու բէրրէ մէվսիմի թէքբարուպ իթիտիկինտէն վէ մէզքիւր համամլարդն նէ տէրէճէյէ վէճուտէ նամի օլմուտ ղընա տայիր իլանէ հաճէթ կէօրիլէյուսպ պուէնդն ճիւսիէ ինտիկնտէ բիւճանիթիթ վէ չէկիրդիի միւսէլսէ տիր։ Մէզքիւր ըլըճանըն օթէշ վէ լոքանթասը միւսթէֆիրի թարաֆրնտան թէյդին վէ լազըմ կէլէն մէնէքիւլտի վէ մէշրու պաթ տէրէճէի մանթուպէտէ իհզար խոխտիրի ճիհէթիլէ վիրուտ խտէճէք զէվթին հէր վէճհէվէ տէմիտուն օլաճաքտրը վէ բարարարտան մատտա հէր կիւն ստպահկարը Քէօրբիւտէն Եալովայա վարար իլէտիքաթ օլտուղը իլան օլունուր։

Եալովա 1 Ապրիլ 1887
ՅՈՎՀՈՒ ՔԷՕՄԻՒՐՃԵԱՆ
11—15

Վ. ՃԱՇՈՊՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրլէնդի դաշտ, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Պնձէ, ձուլածոյ և թարիծու երկաթէ)
ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԶՄԻՆԷՆԵՐ
ԲԼԳԴՐՈԼՈՎ ՏՈՒՐՈՅՂ Վ.ԱՌՈՒԱՆՆԵՐ
Քրիսթոֆլէ սպէրլական զարդեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ
ՊԱՐՏԷԶԻ ԿՈՀԵՐ

Զրհանք Հրէջ դիւրատար մեքենայներ | Ոռոգութեան Գործիներ Ագռաւի չարտուններ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՑՔ
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԶԱԿ
ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻԻԹՔ
Ամեն տեսակ գործիքներ

Տատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ

Սառուցի գործիներ — Սառցամանեներ — Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ — Գինւոյ մամլուներ
Տուշ — Լոգարան — Լվանոց — Ցորենի — Իգայիր մեքենայ

32, Մահմուդիէ փողոց, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՑՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաչա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Ժ. ՆԻՖՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։

ՔԻԻՆԱՐ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ոչ ոք դրամ չառնէ մ'անդամ կը քանդի Լիւբէքտուլէ և Մէքէրլէրլանի գլխ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Գանդիա	4200	Սֆէքս	3000
Ֆէրոս	4000	Օսարիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէրթիս	3000
Մեսսագիրիս	3250	Ռեսս	300
Թիզա	3250	Լագիս	80
Մարկասլա	3250	Գլինտա	800
Մարիսթիս	3250	Ռեմի	700

Դիմել առ Յ. Թ. ՈՒԻԹՈՆ և ԸՆԿ.
Ուիթոն խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
31, Ճէյմս Պրիդ, Լիվերպուլ

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիւբէքտուլէ, Մէքէրլէրլանի և Օրէնսայի գլխ.
Կանոնաւորապէս քանդ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Թէքլա	3,000	Պէքոս
Զարաբա	2,500	Ամբրոս
Աղդանիա	2,500	Քրուիրլանդ
Լաքոնիա	2,500	Ռուիլ
Մասսաղոնիա	3,500	Մարշ
Բուսմէնիա	2,800	Ֆոթքրէնիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վստահաբ կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն գիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ողուեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ
Գործակալք

ՅԱՐԼԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ոչ ոք կանոնաւորապէս կը քանդի Լիւբէքտուլէ և Մէքէրլէրլանի գլխ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալէքսանդրիա	2500	Ֆալմուտեան	3700
Ալեքսանդրիա	2500	Ֆիլատեան	3700
Անտարլուզեան	2500	Ֆիլատեան	3700
Ամերիկեան	2500	Իպերիան	3500
Ասարիան	3700	Իսպանիան	3500
Գալատիան	6000	Իտալիան	3500
Գուլկարիան	6000	Լէսպոսեան	2200
Քարանթինեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրս	700	Օնտարիոյ	700
Էմիրլեան	3700	Բէրտիան	3800
Ֆագիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերեան	3700	Վիրջինեան	6800

Ուրախան շոգենաւը, նաւապետ Ռիչարդս, ամսոյս 11ին Սեւ ծովէն աստ կը սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Օղլի փաշա խան, Ղալաթիա.

Նաւատեսարք, Պարոնայք Ֆրէյ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ
Գործակալներնին։

Կ. Պոլիս, Իսմաթ Լաֆոնդէն.
Զմիւռնիա, Պ. Մ. Քարվէր Եղբարք
Ալէքսանդրիա, Կ. Լ. Վահանն և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտատոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդօլ և ընկ.
512

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ամսական, Ի Պոլսոյ, Կ. Պոլսոյ և Օրէնսայ
ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Լիբոս	2,000	Լէբանոն	4,500
Ամերիկա	3,000	Մարսէլիա	4,300
Լիբոս	4,300	Մարսիլիա	2,500
Գանգես	3,500	Մէրս	2,000
Գորսիա	2,200	Նէրս	2,000
Գրամ	2,000	Օթէլլո	5,000
Դէլիա	2,600	Օրմանտ	3,000
Մարիա	2,500	Զրանդա	4,500
Գամմէ	2,400	Սգէս	2,000
Գրաֆ	2,000	Բարիմիա	4,200
Գոմ	2,700	Բալտիմոր	3,200
Տիաս	2,500	Բանգէր	4,700
Տօմինիս	1,800	Գիլա	2,800
Իրաքլ	2,600	Ինմոթ	4,400
Տրաֆ	2,600	Ինդիանա	3,200
Նալքօն	800	Լիլլս	3,000
Ֆիսս	1,700	Լանտոս	5,500
Դրամենկ	1,600	Լանտս	3,500
Կամիլէս	5,500	Մանչեստր	4,000
Կիդանս	2,200	Մարֆա	2,000
Կէզր	1,800	Միլտիս	2,000
Կրոնս	2,200	Մորենդ	4,300
Հանկ		Թանս	4,200
Հէրս	3,000	Թ. Ռուիլ	3,000
Հիսալիս	3,000	Թիկեր	1,300
Հիմարկերդ	1,200	Թօլեռս	2,800
Ճիս	2,300	Քանդս	3,600
Քիլլս	2,000	Նէտս	1600
Քոնս	2,200	Զէտրա	3,000
Լէ	2,000	Զէրս	41,0

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կը տրուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ՅՈՒՍԻՆ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միսէթ
Ֆան Ղալաթիա

Ատրոնաստէր — Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՀՈՒԱԳԻՐԻՆ, ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիւբէքտուլէ և Մէքէրլէրլանի գլխ. քանդ
ընթանալ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանդիա	4200	Սֆէքս	3000
Ֆէրոս	4000	Օսարիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէրթիս	3000
Մեսսագիրիս	3250	Ռեսս	300
Թիզա	3250	Լագիս	80
Մարկասլա	3250	Գլինտա	800
Մարիսթիս	3250	Ռեմի	700

Դիմել առ Յ. Թ. ՈՒԻԹՈՆ և ԸՆԿ.
Ուիթոն խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
31, Ճէյմս Պրիդ, Լիվերպուլ

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիւբէքտուլէ, Մէքէրլէրլանի և Օրէնսայի գլխ.
Կանոնաւորապէս քանդ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Թէքլա	3,000	Պէքոս
Զարաբա	2,500	Ամբրոս
Աղդանիա	2,500	Քրուիրլանդ
Լաքոնիա	2,500	Ռուիլ
Մասսաղոնիա	3,500	Մարշ
Բուսմէնիա	2,800	Ֆոթքրէնիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վստահաբ կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն գիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ողուեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ
Գործակալք
513

ՅԱՐԼԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ոչ ոք կանոնաւորապէս կը քանդի Լիւբէքտուլէ և Մէքէրլէրլանի գլխ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալէքսանդրիա	2500	Ֆալմուտեան	3700
Ալեքսանդրիա	2500	Ֆիլատեան	3700
Անտարլուզեան	2500	Ֆիլատեան	3700
Ամերիկեան	2500	Իպերիան	3500
Ասարիան	3700	Իսպանիան	3500
Գալատիան	6000	Իտալիան	3500
Գուլկարիան	6000	Լէսպոսեան	2200
Քարանթինեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրս	700	Օնտարիոյ	700
Էմիրլեան	3700	Բէրտիան	3800
Ֆագիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերեան	3700	Վիրջինեան	6800

Ուրախան շոգենաւը, նաւապետ Ռիչարդս, ամսոյս 11ին Սեւ ծովէն աստ կը սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Օղլի փաշա խան, Ղալաթիա.

Նաւատեսարք, Պարոնայք Ֆրէյ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ
Գործակալներնին։

Կ. Պոլիս, Իսմաթ Լաֆոնդէն.
Զմիւռնիա, Պ. Մ. Քարվէր Եղբարք
Ալէքսանդրիա, Կ. Լ. Վահանն և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտատոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդօլ և ընկ.
512

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՈՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻԻՏԱԲԷՍԹԻ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿՈՒՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօյէն Բարաքօր
» Վիճակոր գործակալ. Մ. Նաղարէթ Եաղճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տոկոսով և աղեկան չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Ապահովող կը համարիւք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իրենց ներքին պարտականութիւնն մէջ տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իր կեանքն և իր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ թ ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իր ոգիին կիներն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար։ Ուստի արդ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան չահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիտապէսթի մէջ թ'ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրէ-կ—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իր ընտանեաց։ Լաւ։

Փափաքողք ապատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպիոյ դրամատուներէն։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԻՍԱՅՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1887 Ապրիլ 1 Հինգշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Ապրիլ 30

(Բոց է կէտերն օրերէն) Եւրոպան Եղբէրն կամուրջ ելնող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Պ. — Թ.

12 — Եենիմ Մէզարպ. Պեյ. Թարապիա Եենիքէյ (Եենիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
12 35 Եենիք. Մեհն. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
1 — Բ. և Ա. Գավ. Եենիմ. Մէզարպ. Պեյ. Թար. Եենիք. Սարէն. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպէք (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 17
2 45 Եենիմ. Մէզարպ. Պեյ. Թար. Եենիք. Սարէն. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. Արն. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ. 34
5 30 Եենիմ. Մէզ. Պեյ. Թար. Եենիք. Սարէն. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք. 4
7 — Եենիմ. Մէզարպ. Պեյիւք. Թարապ. Պեյդօղ Բաչաչ. Եենիք. Մերկ. Գանլըճ. Բ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Զէնկ. Պէյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւպ. 1
8 15 Ա. և Բ. Գավ. Եենիմ. Մէզարպ. Պեյ. Թարապ. Եենիք. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Սարէնիա պիտի հանգիստ) 20
10 — Մէզարպ. Պեյ. Թարապ. Եենիք. Մերկ. Բ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պեշ. 28

Արեւելաբաղձոցին կամուրջ ելնող շոգենաւուց ժամերը

11 45 Պեպէք Արնավ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 33
12 30 Արնավ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 1
1 10 Պեպ. Արնավ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 28
1 45 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 4
2 15 Պեպէք Արնավ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 32
3 — Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. Գապ. 22
3 45 Պեպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ. 17
4 30 Պեպէք Արնավ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 22
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 15 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ 1

Պոլսոյ եղբէրէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց ժամերը

11 45 Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 25
12 15 Պեյդօղ. Բաչաչ. Բ. Բ. մահ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանթիրլի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
12 50 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պեյ. Գուզկ. 34
2 — Գանտիլ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պեշիք. 25
2 — Պեյ. Թար. Պէյդ. Բաչաչ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 20
3 45 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար 28
4 — Պէյդ. Բաչաչ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պեշիք. 23
8 45 Պեշիւք. Թարապ. Պեյդ. Բաչաչ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Զէնկ. Պեյլեր. Գուզկ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Բ. Բ. Մահ.) 25
10 30 Գանտիլիէն ուղղակի Զէնկիկէօյ 23
11 15 Գուզկիսանմուքէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ 33

(Բոց է կէտերն օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եղբէր երթեւեկելու շոգենաւուց ժամերը

1 15 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պեպէք Բ. Հիսար Պեյաճ. Սարէն. Իւնիք. Թար. Պեյ. Մեզարպ. Զէնիմ. 33
2 30 Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զէնկել. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Մերկ. Եենիք. Բաչաչ. Պեյդ. Թարապ. Պեյ. Մեզ. Եենիմ. 1
2 45 Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պեպէք Բ. Հիսար Մերկ. Եենի. Թար. Պեյ. Մեզ. Եենիմ. 34
4 — Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք Բ. Հիսար Մերկ. Եենիք. Թար. Պեյ. Մեզ. Եենիմ. 4
5 30 Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ղանտիլ. Պեպէք. Բ. Հիսար Պեյաճ. Մերկ. Սարէն. Եենիք. Պեյդ. Թարապ. Պեյիւք. Մեզար Եենիմ. և Գավաքներ 20
6 45 Իսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զէնկ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Մերկ. Եենիք. Թարպ. Պեյ. 25
8 30 Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Բ. Հիսար Մերկ. Եենիք. Թարպ. Մեզար. Պեյ. 28
10 30 Բ. Հիսար Պեյաճ. Մերկ. Սարէն. Եենիքէպ, Թարապիա, Պեշլի. Մեզար. Եենիմ. 32
11 10 Եենիք. Թարապ. Պեշլիք. Մեզարպ. Եենիմ. 20
11 40 Պեպ. Բ. Հիսար Պեյաճ. Մերկ. Սարէն. Եենիք. 22

Կամուրջէն Ա.ֆիսական եղբէր երթեւեկելու շոգենաւուց ժամերը

1 25 Ուղղակի Գանտիլի
2 30 Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Բ. Պարապ Պեյդ. (ուրբաթ օրերը Բ. Բ. մահ.)
3 10 Ուղղակի Գանտիլի
9 35 Պեշիքթաշ, Գուզկունճա. Պէյլեր. Զէնկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գանտիլի գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
10 15 Գանտիլի Ա. Հիսար Գանլ. Բ.Ռ մահ. Բաչաչ. Պեյդ. Թար. Մեզ. Գավ.
10 40 Իսկ. Գուզկ. (բացի ուրբաթէ)
10 55 Պեշիք. Գուզկ. Պեյլեր. Զէնկել. Վանիք. Գանտիլի Պեպէք (Գանտիլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
11 25 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաչաչ. Պեյդ.
11 45 Գապաթ. Գուզ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք.

ԻՍԿԻԻՍՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիսարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիսար
— —	5 35	— —	7 5
12 — Պեշիք	6 5	12 15	8 15 Պեշիք
12 30	6 35 Պեշիք	12 50 Պեշիք	8 45
1 —	7 5	1 15	9 10 Պեշիք
1 30 Պեշիք	8 15 Պեշիք	1 50	9 45
2 5	9 —	2 25	10 15 Պեշիք
2 35	9 20 Պեշիք	2 55	10 40 Գ.
3 5	9 40	3 25 Պեշիք	11 —
3 15 Ֆերպօթ	10 15 Պեշիք	4 10	11 25
3 35	10 40	4 40 Պեշիք	11 50
4 5 Պեշիք	11 — Գ.	5 20	12 5
4 20 Վ.ոսփոր	11 25	6 —	12 5 Գ.
4 30 Ֆերպօթ	11 40	6 30 Պեշիք.	
5 —	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիսարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիսար
12 — Պեշիք	6 5	12 —	7 5
12 30	6 35 Պեշիք	12 30	8 15 Պեշիք
1 —	7 5	12 50 Պեշիք	8 45
1 30 Պեշիք	8 15 Պեշիք	1 25	9 10 Պեշիք
2 5	8 50	2 —	9 50
2 45	9 20 Պեշիք	2 35	10 15 Պեշիք
3 15 Ֆերպօթ	9 45	3 25 Պեշիք	10 50
3